

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณี
การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กับกรณีนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา
อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

นางสาวศศิกานต์ สุกกระ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

**Political Participation in Local Elections : A Comparative Study of the Election
of the Chief Executive of the Provincial Administrative Organization and
the Chief Executive of the Sub-district Administrative Organization in
the Administrative Organization of Nai Tao Subdistrict,
Huai Yot District, Trang Province**

Miss Sasikan Sukkra

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ชื่อและนามสกุล นางสาวศศิกันต์ สุกกระ

วิชาเอก การเมืองการปกครอง

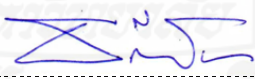
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขจรศักดิ์ สิทธิ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... Kwanrinsak Sithal ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขจรศักดิ์ สิทธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนศักดิ์ สายจำปา)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วนัส ปิยะกุลชัยเดช)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ผู้ศึกษา นางสาวศศิกานต์ สุกกระ รหัสนักศึกษา 2628001550 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัสศักดิ์ สิทธิ **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (2) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบผสมวิธีทั้ง โดยการศึกษาระดับปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง คัดเลือกโดยสุทธาโรยามาเน่ จำนวน 340 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจง ความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน โดยการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า (1) ปัจจัยที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด คือปัญหาด้านสุขภาพ และปัจจัยที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากกลัวเสียสิทธิตามกฎหมาย, ปัจจัยความต้องการในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ ต้องการบุคคลที่บริหารท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี, เป็นพรรคการเมืองที่บุคคลากรในพรรคมีคุณภาพ, ปัจจัยด้านการเดินทางไม่เป็นปัญหาอุปสรรคใดๆ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง คือ ได้ข้อมูลข่าวสารจากจดหมายเสียง (2) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ต่างใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้ง ยกเว้นผู้ที่ไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิได้ เช่น ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ สำหรับผู้ที่ไปใช้สิทธิ นั้น จะเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผลงาน นโยบาย ส่วนการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนมากจะเลือกจากความเป็นเครือญาติ คนใกล้ชิดที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ต่างพื้นที่ส่วนมากจะกลับมาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพราะต้องการเดินทางกลับมาเลือกคนใกล้ชิดที่รู้จัก คนที่เป็นเครือญาติ เพื่อให้เขาได้เข้าไปทำงานดูแลชุมชนของเรา ซึ่งในแต่ละครอบครัวก็จะชักชวนสมาชิกให้เลือกคนที่เขาพอใจเหมือนกัน แต่ผู้ที่อาศัยอยู่ต่างพื้นที่ส่วนมากไม่กลับมาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจาก คิดว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ได้มีความสำคัญเท่าไร ไม่ค่อยมีข้อมูลของผู้สมัครและพรรค จึงทำให้ไม่สนใจที่จะเดินทางกลับมาใช้สิทธิ เพราะต้องลางาน ต้องเดินทางไกล ใช้ทั้งระยะเวลาและค่าใช้จ่าย จึงรู้สึกไม่สำคัญและไม่คุ้มค่าที่ต้องเดินทางกลับมาใช้สิทธิ

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด

Independent Study title: Political Participation in Local Elections: A Comparative Study of the Election of the Chief Executive of the Provincial Administrative Organization and the Chief Executive of the Sub-district Administrative Organization in the Administrative Organization of Nai Tao Subdistrict, Huai Yot District, Trang Province

Author: Miss Sasikan Sukkra; **ID:** 2628001550; **Degree:** Master of Political Science;

Independent Study advisor: Dr. Khajosak Sithi, Assistant Professor; **Academic Year:** 2020

Abstract

The objectives of this independent study were: (1) to study the factors affecting political participation in the election of the chief executive of the Provincial Administrative Organization of the local people in the Administrative Organization of Nai Tao Sub-District, Huai Yot District, Trang Province and (2) to study and compare factors of political participation in the election of the chief executive of the Provincial Administrative Organization and the election of the chief executive of the Sub-district Administrative Organization of the local people in the Administrative Organization of Nai Tao Sub-District, Huai Yot District, Trang Province.

This study was a combination of both quantitative and qualitative research. The quantitative samples were the people who had the right to vote for the chief executive of the Provincial Administrative Organization in the Nai Tao Sub-district Administrative Organization, Huai Yot District, Trang Province. A sample of 340 people was selected by the Taro Yamane formula and questionnaires, and the data was analyzed using statistics including percentage, mean, frequency distribution, and standard deviation. A qualitative sample of 16 people was selected by interview and descriptive analysis.

The study found that (1) the factors responsible to the fact that voter did not exercise the right to vote for the chief executive of the Provincial Administrative Organization included a health problem on the other hand factors attributing for exercising the right to vote included concern for losing legal rights. The factor in selecting (Voting for) a candidate was the need for a person who had manages the local area very well and was a political party with quality personnel in the party. The factor in transportation of voters was not a problem at all and the perception of election details was information from the campaign car. (2) Voters who live in the area during the election period exercise their local electoral rights at all times, except for those who were unable to travel to exercise their rights, such as those with health problems. Voters who exercise their rights would choose the chief executive of the Provincial Administrative Organization from the previous performance and policies. The chief executive of the Sub-District Administrative Organizations would be chosen from their relatives or close people who have a good relationship with one another. Most of the people who live outside the areas would return to elect the chief executive of the Sub-district Administrative Organization because they want to come back and choose relatives or well-known people to allow him to take care of our community. Each family would persuade members to choose the person that they were satisfied with. However, most of those who live outside areas did not elect the chief executive of the Provincial Administrative Organization because they thought that election of the chief executive of the Provincial Administrative Organization was not important, and there was not much information about the candidates and the party. As a result, voters did not return to their hometown to exercise their rights because they had to apply for a leave, travel long distances, which took both time and expenses, and then they feel insignificant and it is not worth returning to their hometown to exercise their rights.

Keywords: Political Participation, Election of Trang Provincial Administrative Organization, Election of Nai Tao Subdistrict Administrative Organization, and Elections of Provincial Administrative Organizations

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จจรศักดิ์ สิทธิ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนการให้คำแนะนำต่างๆ ในการปรับปรุง เรียบเรียง แก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา ประชาชนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ที่อนุเคราะห์ข้อมูล ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ทำให้งานศึกษาค้นคว้าอิสระมีความชัดเจน ครบถ้วน และ สมบูรณ์สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานได้จริง

ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ สาขาวิชารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ผู้คอยให้คำแนะนำและอยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จของนักศึกษา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และ พี่ เพื่อนน้อง ทุกคนที่ให้การสนับสนุน คอยช่วยเหลือ และคอยกระตุ้น จนทำให้งานศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จและลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศศิกานต์ สุกกระ

ธันวาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามหรือ โจทย์ในการศึกษา	4
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
สมมติฐานในการศึกษา	5
ขอบเขตในการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง	14
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	19
แนวคิดประชาธิปไตย	24
แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง	30
การปกครองท้องถิ่น	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปการศึกษา	70
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	85
ก แบบสอบถาม	86
ข แบบสัมภาษณ์	93
ค ภาพถ่าย	97
ประวัติผู้ศึกษา	102

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 43
ตารางที่ 3.2	ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง นายองค์การบริหาร ส่วนตำบล เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2556 48
ตารางที่ 3.3	ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง นายองค์การบริหาร ส่วนตำบล เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 48
ตารางที่ 3.4	ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 49
ตารางที่ 4.1	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ 52
ตารางที่ 4.2	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ 52
ตารางที่ 4.3	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ 53
ตารางที่ 4.4	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา 53
ตารางที่ 4.5	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 54
ตารางที่ 4.6	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการเลือกตั้งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง 55
ตารางที่ 4.7	ปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดตรัง 57
ตารางที่ 4.8	ปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองในอุดมคติ 58
ตารางที่ 4.9	ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทาง 58
ตารางที่ 4.10	ปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง 59
ตารางที่ 4.11	รายชื่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 60

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา.....	5
ภาพที่ 2.1 แสดงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิดของ Almond และ Powell....	16
ภาพที่ 2.2 แสดงแบบจำลองขององค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมือง Brain McNair.....	32
ภาพที่ 2.3 แสดงแนวคิดการสื่อสารทางการเมืองเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการเมืองตาม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองสื่อสารระหว่างประชาชนกับผู้นำทางการเมือง.....	33
ภาพที่ 2.4 แสดงแบบจำลองการสื่อสารของ ลาสเวลล์ ค.ศ. 1948 พร้อมด้วยส่วนประกอบ ของการสื่อสารที่สอดคล้อง.....	34
ภาพที่ 2.5 รูปแบบการสื่อสารของเบอร์โล (Berlo's Model of Communication)	36

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีบทบัญญัติในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ซึ่งในหมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (7) ซึ่งได้บัญญัติให้ประชาชนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระ โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ เป็นสำคัญ ซึ่งการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้นเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยรูปแบบหนึ่ง ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระดับการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศนั้นๆ เราไม่อาจปฏิเสธความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยได้ เพราะมันคือจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการเมือง ซึ่งถือได้ว่าเป็นระบอบที่เป็นมาตรฐานและได้รับความยอมรับ เพราะเป็นสิ่งที่วางอยู่บนหลักของสิทธิเสรีภาพ หลักการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการเลือกผู้ปกครองจากเจตจำนงของตน ซึ่งรัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยอยู่ภายใต้กฎหมาย ซึ่งการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นนับว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการกำหนดนโยบายของการพัฒนา เนื่องจากประชาชนมีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นของตน จะได้เป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการนำพาการพัฒนาท้องถิ่นของตน ในการดำเนินการ โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ซึ่งหากทุกคนได้แสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามหน้าที่ของตน โดยประชาชนทุกคนสามารถใช้สิทธิในการเลือกตัวแทนทางการเมืองที่จะเข้ามาสนองนโยบายความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

การกำเนิดและการพัฒนาการของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น จากการศึกษาพบว่า ประชาธิปไตย เกิดขึ้นที่นครรัฐเอเธนส์เมื่อประมาณสองพันห้าร้อยปีมาแล้ว รูปแบบและเนื้อหาของประชาธิปไตยนครรัฐเอเธนส์ เป็นประชาธิปไตยทางตรง ประชาชนที่มีสถานะความเป็นพลเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะและทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง (พิศาล มุกดาภิรมย์,

2561, น. 5) แต่ทั้งนี้ ผู้ที่มีสถานะเป็นพลเมืองยังมีอยู่จำกัดโดยไม่รวมกลุ่มคน เช่น ทาส ผู้หญิง หรือผู้ที่ได้ชื่อว่ากลุ่มคนเถื่อน

คำว่าประชาธิปไตย จึงหมายถึง ประชาชนมีอำนาจสูงสุด ซึ่งหลักการสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย หลักความเสมอภาค, หลักสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่, หลักนิติธรรม, หลักการใช้เหตุผล และหลักการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย, 2559)

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งของการเลือกตั้งทั้ง 2 ประเภท ซึ่งจุดที่ทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้เนื่องจากได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งการใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีทั้งหมด 2,256 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,567 คน คิดเป็นร้อยละ 69.46 และเมื่อย้อนกลับไปดูข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา เมื่อวันที่ 20 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา จำนวน 2,120 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,868 คน คิดเป็นร้อยละ 88.11 ซึ่งจำนวนผู้มาใช้สิทธิมีความแตกต่างกันมาก โดยหากมองแล้วประชาชนน่าจะมีความตื่นตัวในการใช้สิทธิมากกว่านี้ เพราะประชาชนได้หาหนทางการเลือกตั้งมานาน ซึ่งการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในครั้งนี้ถือเป็นการทิ้งช่วงการเลือกตั้งมาเป็นเวลาหลายปีนับจากมีการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งสุดท้าย เมื่อปี 2555

แต่เมื่อได้มีเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งล่าสุด คือ การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 28 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา จำนวน 2,261 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 1,964 คน คิดเป็นร้อยละ 86.86 ซึ่งทำให้ผู้ศึกษามีข้อสังเกตว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เมื่อปี พ.ศ. 2495 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ในขณะนั้น (ก่อนปี พ.ศ. 2540) ประชาชนในพื้นที่ที่ไม่มีสิทธิในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัด เพราะ โดยในกฎหมายนั้นได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้า ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารราชการในจังหวัด ทำให้อำนาจในการบริหารจังหวัด เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พยายามที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นระดับใหญ่ (อบจ.) ซึ่งประชาชน เริ่มเข้ามามีสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยสภาองค์การบริหารส่วน จังหวัดเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกสมาชิกสภาเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งการเลือกตั้งลักษณะนี้ถือเป็นการเลือกตั้งทางอ้อม ซึ่งต่อมาก็ได้มีการตราพระราชบัญญัติการ เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 โดยประชาชนได้มีสิทธิในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผ่านการเลือกตั้งทางตรงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อคราววันที่ 20 ธันวาคม 2563 นั้น ถือ เป็นการเลือกตั้งท้องถิ่นรูปแบบแรกในรอบ 6 ปี นับจากผู้บริหารท้องถิ่นเริ่มหมดวาระลง แต่ก็ยัง ต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 1/2557 ลงวันที่ 25 ธ.ค. 2557 ซึ่งการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกของการเลือกตั้ง ท้องถิ่นนับจากมีการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นครั้งสุดท้าย เมื่อปี 2555 หลังจากนั้นก็เกิดการ รัฐประหารปี 2557 และการเลือกตั้งครั้งนี้ก็เป็นการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้ เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งประเทศ 76 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการ เลือกตั้งท้องถิ่นในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 จำนวนผู้มาใช้สิทธิไม่ถึงร้อยละ 70 ก่อนข้างมีความแตกต่างกัน เมื่อเทียบกับการเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 2 ครั้ง คือ การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 20 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556 และเมื่อ วันที่ 28 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ซึ่งมีจำนวนผู้มาใช้สิทธิมากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งจากข้อมูลที่มา จากตัวเลขของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในแต่ละการเลือกตั้ง ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษา เปรียบเทียบว่ามีปัจจัยใดที่มีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นทั้ง 2 ประเภท ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

จะเห็นได้ว่าจากข้อมูลทางด้านสถิติที่มีความแตกต่างกันในส่วนของการใช้สิทธิ เลือกตั้ง ของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ผู้ศึกษาจึงมีความ สนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบว่ามีปัจจัยใดที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ของครั้งต่อไป

2. คำถามหรือโจทย์ในการศึกษา

อะไรคือปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

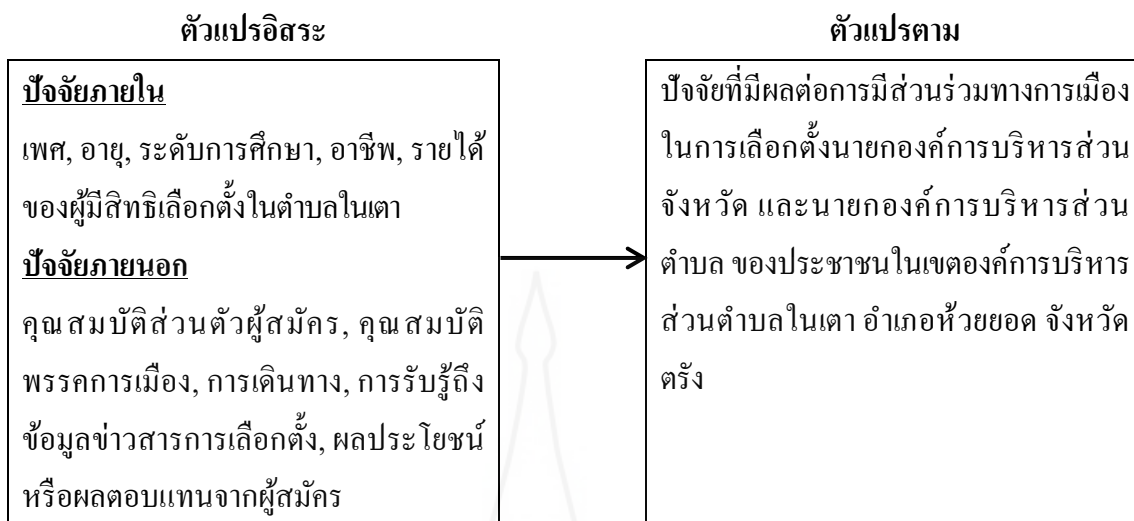
3. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

3.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

3.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

4. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งจากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังแผนภูมิ

ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

5. สมมติฐานในการศึกษา

5.1 ระดับความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง อยู่ในระดับมาก

5.2 ระดับปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทาง และปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง อยู่ในระดับปานกลาง

6. ขอบเขตในการศึกษา

ประกอบไปด้วย

6.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ หมายถึง พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

6.2 ขอบเขตด้านประชากร หมายถึง ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

6.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอยะยง จังหวัดตรัง

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมทางการเมืองในกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการเลือกตั้ง

7.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเลือกตั้ง

7.2.1 ปัจจัยภายใน หมายถึง สถานภาพส่วนบุคคลของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ของผู้สูงอายุที่มีสิทธิเลือกตั้ง

7.2.2 ปัจจัยภายนอก หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการจงใจในการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

7.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) หมายถึง วิธีการหาค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

7.4 ค่าร้อยละ (Percentage) หมายถึง อัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบปริมาณใดปริมาณหนึ่ง ต่อ 100 ซึ่งสามารถใช้สัญลักษณ์เป็น % แทนคำว่า ร้อยละ

7.5 ค่าเฉลี่ย (Mean) หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต คำนวณได้โดยการบวกตัวเลขในกลุ่มหนึ่งเข้าด้วยกัน จากนั้นหารด้วยจำนวนนับของตัวเลขในกลุ่มนั้น เพื่อหาสิ่งที่เป็นค่ากลางของข้อมูล หรือ ค่าเฉลี่ย

7.6 ค่าความถี่ (Frequency distribution) หมายถึง การเกิดขึ้นของข้อมูล ที่มีอยู่ในกลุ่มนั้นๆ

7.7 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หมายถึง การวัดการกระจายแบบหนึ่งของกลุ่มข้อมูล สามารถนำไปใช้กับการแจกแจงความน่าจะเป็น ตัวแปรสุ่ม ประชากร หรือมัลติเซต

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอยะยง

ช่วยยอด จังหวัดตรัง เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการเลือกตั้งท้องถิ่นในทุกรูปแบบ เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งในครั้งต่อไป และเพื่อให้ทุกคนที่มาใช้สิทธินั้นได้ตระหนักถึงการใช้สิทธิอย่างเต็มที่เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพที่จะเข้ามาพัฒนาชุมชนของตนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดทฤษฎีต่างๆ รวมทั้งคำอธิบาย บทความ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่ผู้ศึกษาได้ใช้เพื่อการทบทวนวรรณกรรม นั้น จะมีทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรง และไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ต่างมีความเชื่อมโยงต่อกัน เพราะการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง” นั้น เป็นกรณีศึกษาที่ไม่เคยมีการศึกษามาก่อน ซึ่งการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น เราจะเห็นได้ว่า คำว่า “การมีส่วนร่วม” สามารถอธิบายได้หลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมแบบมีแบบแผน หรือไม่มีแบบแผน ซึ่งคำว่ามีส่วนร่วมนั้น ไม่ว่าจะเป็น การร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม ร่วมตรวจสอบ ร่วมประเมินผล ร่วมรับผล แต่ที่ผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษาประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง, การเลือกตั้ง, ประชาธิปไตย, ซึ่งประเด็นต่างๆนี้ก็จะเชื่อมโยงกับการสื่อสาร ส่วนประเด็นที่ผู้ศึกษาต้องการจะศึกษาอีกประเด็นคือการเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลื่อนำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นมาเชื่อมโยงด้วย ซึ่งเนื้อหาต่างๆที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
 - 2.3 แนวคิดประชาธิปไตย
 - 2.4 แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง
 - 2.5 การปกครองท้องถิ่น
 - 2.5.1 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - 2.5.2 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุดม เกสโรทยาน (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน ในเขตเทศบาลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในด้านต่างๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองน่าน กับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล จากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในปี พ.ศ. 2549 ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน 375 คน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลในด้านต่างๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองน่าน กับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

จากผลการศึกษาของงานวิจัย พบว่า

- 1) สภาพภูมิหลังของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง พบว่าเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขตเทศบาล ไม่มีความสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน แต่อายุมีความสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน

- 2) สภาพแวดล้อมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางวิทยุ โทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน แต่ การรับรู้ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ การสนทนากับนักการเมือง การสนทนากับข้าราชการ การเสนอความต้องการต่อส่วนราชการ และการเข้าร่วมประชุม มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน

จากงานวิจัยชิ้นนี้จะเห็นได้ว่าสภาพภูมิหลังของประชาชน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่เข้ามาอยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่อายุ นั้น มีผลต่อความสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน ส่วนการรับรู้ข่าวสารทางวิทยุ โทรทัศน์ ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ในส่วนของการรับรู้ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์, การสนทนากับนักการเมือง, การสนทนากับข้าราชการ, การเสนอความต้องการต่อส่วนราชการ และการเข้าร่วมประชุม มีผลต่อความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองน่าน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน ซึ่งในส่วนนี้ผู้ศึกษาจึงสนใจ

นำข้อมูลนี้เพื่อมาเป็นแนวทางในศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

นภคล สารานุกรม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละชุมชน และรวบรวมข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จากกลุ่มประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่อายุ 18 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 342 คน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

จากผลการศึกษาของงานวิจัย พบว่า

- 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ในแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ให้ภาครัฐมีมาตรการในการควบคุมไม่ให้มีการซื้อสิทธิขายเสียง ประชาชนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งแก่คณะกรรมการเลือกตั้ง ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งมีความเสียสละแก่ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มีความเข้าใจปัญหาของชุมชน ควรตรวจสอบข้อมูลการทุจริตการเลือกตั้งทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจระบบการปกครองไม่ให้มีการซื้อสิทธิขายเสียง ควรปลูกฝัง สร้างจิตสำนึก และความตระหนักให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งในด้านความเสียสละ ความสามัคคี มากกว่าค่าตอบแทนที่ได้รับเมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมาจากส่วนกลาง ไม่ใช่คนในพื้นที่ ควรดำเนินการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลมากขึ้น ให้เทศบาลจัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนให้มากที่สุดและให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาล ให้ส่งเสริมโครงการต่างๆต่อไป เพื่อเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการ

พัฒนาเจริญขึ้นมากกว่าเดิม ให้มีระบบไฟฟ้าและประปาไปรอบๆเทศบาล พร้อมทั้งถนน ให้เดินทางสะดวก สนับสนุนพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานในท้องถิ่น เพื่อรองรับคนตกงาน จัดให้มีการก่อสร้างสนามกีฬาให้แต่ละชุมชน ควรมีการทำประชาคมแต่ละโครงการก่อนที่จะเข้าสู่วาระการประชุม

งานวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่ามีการเปรียบเทียบในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่ละชุมชน ผู้ศึกษาจึงสนใจในส่วนของเปรียบเทียบ แต่ผู้ศึกษาจะใช้แบบสัมภาษณ์แทนแบบสอบถามในการหาข้อมูลเชิงลึก ผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง, ประชาชนแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประชาชนได้เสนอความคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยสามารถใช้งานชิ้นนี้เป็นแนวทางในศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอยายอด จังหวัดตรัง

อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ปี 2555 ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จากกลุ่มตัวอย่างของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีในเขตอำเภอบ้านผือ และกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 17 คน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2555

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2555

จากผลการศึกษาของงานวิจัย พบว่า

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง

2) ปัจจัยที่มีผลต่อมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเลือกผู้สมัครด้านคุณสมบัติส่วนตัว เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานสูง

มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายผู้สมัครเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ด้านผลประโยชน์ตอบแทนจากการช่วยงานประเพณีต่างๆ ของชาวบ้านสม่ำเสมอ และสัญญาว่าจะทำสิ่งต่างๆ ให้หลังจากได้รับเลือกอยู่ในระดับมาก และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว/การอุปถัมภ์ของผู้สมัครประชาชนเคารพนับถือศรัทธาส่วนตัว 3) เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ความสัมพันธ์ส่วนตัว การที่ผู้สมัครอุปถัมภ์ประชาชนมีผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จำนวน 398 คน

งานวิจัยดังกล่าว เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยผลการศึกษา นั้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะเห็นว่าปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากงานชิ้นนี้ผู้ศึกษาสนใจในรูปแบบการวิจัยของงานวิจัยชิ้นนี้ จึงได้ใช้งานวิจัยชิ้นนี้มาเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนวรรณกรรม เพื่อใช้ในศึกษาถึงขั้นตอน รูปแบบ แนวคิดต่างๆ ในการดำเนินการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ลัดดา งามโสภา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยศึกษาจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งอำเภอขามเฒ่าวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
- 2) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
- 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

จากผลการศึกษาของงานวิจัย พบว่า

- 1) พฤติกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเหตุผลที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน และสำหรับที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เหตุผลส่วนใหญ่เพราะ เบื่อหน่ายการเลือกตั้ง ส่วนการ

รับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเลือกตั้งจากสื่อต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวการเลือกตั้งจากสื่อ ประเภท ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ / คัทเอ๊าท์ และในด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยส่วนใหญ่พิจารณา ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากตัวบุคคล และส่วนใหญ่มีการชวนไปเลือกตั้งภายในครอบครัว หรือ เครือญาติ ซึ่งในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครนั้น ส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครที่เป็นเครือญาติ และชอบกับ ผู้รับสมัครเลือกตั้งเป็นการส่วนตัว

2) ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเขาฉกรรจ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มี ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งมากที่สุด คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รองลงมาคือ การลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ระบบอุปถัมภ์

3) แนวทางพัฒนาการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเขาฉกรรจ์บุรี จังหวัด กำแพงเพชร ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการเลือกตั้งไว้หลายแนวทาง ซึ่งเป็นแนวทางเกี่ยวกับการ สร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมทางการเมือง การกำหนดนโยบายของรัฐ โดยยึดหลักการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมสถาบันครอบครัว และการ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ฯลฯ

จากผลการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นมีประเด็นที่ น่าสนใจเพื่อใช้การศึกษาว่าสิ่งใดที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมในการเลือกตั้งของผู้มี สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งจากงานวิจัยนี้จะเห็นว่าระบบเครือญาติมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ของผู้มี สิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเขาฉกรรจ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งผู้วิจัย สนใจที่จะใช้เป็นแนวทาง ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

จากการศึกษาและค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นนั้น พบว่ามีปัจจัยต่างๆ ที่มีความ เกี่ยวข้องสัมพันธ์และมีผลต่อการแสดงออกถึงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น ในการเลือก บัญชีต่างๆที่ได้จากงานวิจัยเหล่านี้ เพื่อนำมาศึกษาและสร้างตัวแปรให้กับการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยคาดว่าจะได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจ หากปัจจัย แต่ละตัวมีความสามารถที่จะอธิบายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนได้ ก็จะเป็นการค้นพบหรือต่อยอดที่เป็นประโยชน์ในทาง วิชาการและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในระดับอื่นๆ ต่อไป

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่สำคัญของกระบวนการทางการเมือง และเป็นความจำเป็นสำหรับการเมืองทุกระบบ เนื่องจากรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะการเสนอข้อเรียกร้องและการสนับสนุน จะเป็นสิ่งซึ่งแสดงออกถึงการดำรงอยู่ของระบบการเมือง หรือทำให้ระบบการเมืองอยู่ในสภาวะดุลยภาพได้ หากระบบการเมืองปราศจากสิ่งเหล่านี้แล้วก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ (ยูทธรพร อิศรชัย, 2544, น. 64)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในประเทศประชาธิปไตยนั้น นับได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่งเพราะจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐและตัวผู้บริหารหรือรัฐบาลได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง ซึ่งแตกต่างไปจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเทศเผด็จการที่มักเป็นเพียงรูปแบบและเป็นไปเพื่อสนับสนุนระบบการเมืองหรือสอดคล้องกับเจตจำนงของผู้บริหารหรือรัฐบาลเป็นสำคัญ (ยูทธรพร อิศรชัย, 2544, น. 64)

Huntington และ Nelson (1982) อ้างถึงใน ยูทธรพร อิศรชัย (2544, น. 65) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองหมายถึง กิจกรรมที่พลเมืองกระทำเพื่อจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยกำหนดขอบเขตไว้ว่า เป็นการกระทำกิจกรรมทางการเมืองของคนธรรมดา ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นช่วงๆ ไม่ต่อเนื่อง และอาจจะเป็นบทบาทรองจากบทบาทอื่น นอกจากนั้นยังมีจุดหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้มีความชอบธรรมในการตัดสินใจแบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดในสังคม ทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำนั้นจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจเป็นไปด้วยความสำนึกของตนเองหรือถูกชักจูงให้เข้าร่วมก็ได้

อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นลักษณะสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการเมืองและการปกครอง โดยการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนหรือกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ซึ่งสามารถมีบทบาทหรืออิทธิพลต่อการเลือกนักการเมือง รวมไปถึงนโยบายหรือการบริหารงานของรัฐ

ปัจจุบัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพิ่มจำนวนขึ้น จากการขยายตัวของชนชั้นกลาง ซึ่งมีการศึกษาสูงและมีฐานะการเงินที่ดีกว่าเดิม คนเหล่านั้นจึงมีโอกาสนในการเสพข่าวสารและติดต่อระหว่างกัน ผ่านเทคโนโลยีที่แพร่หลายไปทั่วโลก โดยเฉพาะสังคมออนไลน์ (Social media) ประเภทของการมีส่วนร่วมทางการเมืองกิจกรรมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหลากหลายแต่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมอย่างเป็นแบบแผน (Conventional Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่รัฐมีความเต็มใจในการส่งเสริม สนับสนุนเพราะสามารถกำหนดและควบคุมผ่านกฎหมายกับสถาบันต่างๆ ได้อย่างเช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การลงประชามติ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การลงสมัครเป็นนักการเมือง การบริจาคเงินให้กับพรรคการเมือง การเขียนบทความทางการเมือง การเสวนาหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การส่งฎีกา หรือเสนอความเห็นให้กับรัฐบาล ฯลฯ

2) การมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นแบบแผน (Unconventional Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่รัฐไม่ส่งเสริม หรือสนับสนุนเท่าไรนักเพราะเป็นการบั่นทอนเสถียรภาพของรัฐ อย่างเช่น การเดินขบวนประท้วง การวิจารณ์โจมตีรัฐบาล การนัดหยุดงาน และอาจเลยขอบเขตไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมาย อย่างเช่น การจลาจล การก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่การทำลายป้ายหาเสียง การก่อการร้าย การปลอญชีวิตผู้นำ ฯลฯ (อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์, ม.ป.ป., น. 246)

วัชรวิไล (2545) อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2558, น. 2) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันมีความตื่นตัวค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ของภาคประชาชนที่ต้องการเห็นการเมืองและสังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เอื้อประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเท่าเทียม การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มของตน โดยที่การมีส่วนร่วมในทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ การมีส่วนร่วมในทางการเมืองก็ควรที่จะเป็นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนในทุกๆระดับมีสิทธิมีส่วนร่วมในทางการเมืองตามกฎหมายที่มีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในทุกมิติของกระบวนการทางการเมือง

Almond และ Powell (1996) อ้างถึงใน ยุทธพร อิศรชัย (2544, น. 66-67) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ คือ แบบที่ทำกันทั่วไป (conventional) และแบบแตกต่างจากที่ทำกันทั่วไป (unconventional) และในแต่ละรูปแบบได้แบ่งแยกย่อย ดังนี้

แบบที่ทำกันทั่วไป	แบบแตกต่างจากที่ทำกันทั่วไป
1. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 2. การพูดคุยถกเถียงทางการเมือง 3. การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 4. การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 5. การติดต่อเป็นส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่	1. การยื่นข้อเรียกร้อง 2. การเดินขบวนประท้วง 3. การเผชิญหน้าต่อสู้ 4. การละเมิดกฎระเบียบของสังคม 5. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง 5.1 การประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 5.2 การประทุษร้ายต่อบุคคล 6. สงครามกองโจรและปฏิวัติรัฐประหาร

ภาพที่ 2.1 แสดงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิดของ Almond และ Powell

ประธาน สุวรรณมงคล (2554) กล่าวไว้ว่า เมื่อเราพิจารณาการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจังแล้วพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ก็คือ **การเพิ่มอำนาจ** ให้กับประชาชนในการกำหนดวิถีชีวิตของตนเองและชุมชนตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยิ่ง แต่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมก็มีปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นหลายประการ คือ

ประการแรก ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ซึ่งนับเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญพื้นฐาน โดยเฉพาะการศึกษาและรายได้ของบุคคล ดังจะเห็นว่าประเทศประชาธิปไตยที่ประชาชนมีระดับการศึกษาที่ดี และมีรายได้สูง หรือมีกลุ่มชนชั้นกลางมาก ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก เช่น กลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เป็นต้น

ประการที่สอง ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ทักษะคิด ค่านิยม ของปัจเจกบุคคลซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการสื่อสารทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งมีผลทางจิตวิทยาต่อพฤติกรรมทางการเมืองของคนในสังคม ก่อให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบทางการเมืองขึ้นและเป็นตัวกระตุ้นทางการเมืองที่สำคัญประการหนึ่ง

ประการที่สาม ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ สภาพสังคมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ทำให้เกิดกระบวนการกล่อมเกลางานทางการเมือง ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมืองเช่น การยอมรับระบบอาวุโส การยอมรับผู้มีอำนาจ การเชื่อโชคลาง การยอมจำนนต่อโชคชะตา ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ไม่สอดคล้องกับระบบ

ประชาธิปไตย ในทางตรงกันข้าม สังคมที่มีกระบวนการกล่อมเกลாதองการเมืองให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชน ในระบอบประชาธิปไตยแล้ว คนในสังคมก็จะมีพฤติกรรมทางการเมืองที่ส่งผลดีต่อระบบประชาธิปไตย

ประการที่สี่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจที่พัฒนาก้าวหน้า ทำให้ประชาชนมีรายได้ และมีงานทำเพิ่มขึ้น และมีส่วนทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างมีคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากประชาชนตระหนักถึงความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ระหว่างการเมืองกับเศรษฐกิจ ซึ่งพึ่งพิงซึ่งกันและกัน และมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในทางตรงข้ามหากประชาชนมีรายได้น้อย ก็ย่อมสนใจอยู่แต่เฉพาะเรื่องของตัวเองเป็นสิ่งสำคัญ หรือยอมตกอยู่ในระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง เช่น การซื้อสิทธิขายเสียง เป็นต้น

ประการที่ห้า ปัจจัยทางการเมือง ได้แก่ สภาพทางการเมืองที่เป็นอยู่นั้นเป็นประชาธิปไตยมากน้อยเพียงไร ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพทางการเมือง และความเท่าเทียมทางการเมืองเพียงไรในสังคม การเมืองที่เปิดกว้าง เช่น ระบบประชาธิปไตย คนในสังคมได้รับสิทธิทางการเมืองมาก มีเสรีภาพ ได้รับความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง แต่ในทางตรงข้าม หากเป็นระบบการเมืองแบบปิด หรือเผด็จการ หรือประชาธิปไตยครึ่งใบ สิทธิทางการเมืองมีจำกัด และการมีส่วนร่วมของประชาชนก็ยิ่งจำกัดตัวอยู่ในขอบเขตแคบๆ

ประการที่หก ปัจจัยทางกฎหมาย ได้แก่ การมีกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ก็มีผลสำคัญในการช่วยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และกว้างขวาง (ปธาน สุวรรณมงคล, 2554, น. 47-50)

จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มาจากเงื่อนไขหลายๆประการ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงอำนาจของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชนอยู่ในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตย ตามหลักของระบบประชาธิปไตย ในการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมนั้นคือจุดเริ่มต้นของการแสดงถึงอำนาจอธิปไตยที่เรามี แต่การที่จะแสดงอำนาจอธิปไตยตามหลักของระบบประชาธิปไตย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อสังคมนั้น ก็ต้องอยู่บนพื้นฐานการแสดงอำนาจที่ถูกต้อง ไม่ใช่แสดงออกถึงอำนาจเพื่อเพียงได้มาซึ่งความต้องการของตนและพวกพ้องเป็นหลัก

การตื่นตัวที่จะให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองนั้นเริ่มมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวก็มิได้บัญญัติไว้ชัดเจนนักถึงบทบาทของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศดังจะเห็นตัวอย่างได้ในหมวดที่ 5 เรื่อง แนวนโยบายพื้นฐานของรัฐนั้น ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติด้านต่างๆ ให้รัฐเท่านั้น มิได้บัญญัติไว้ชัดเจน ดังนั้น ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อมา คือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงได้พยายามที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่างๆ มากขึ้น (อนุรักษ์ นิยมเวช, 2554, อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558, น. 2)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน (พุทธศักราช 2560) ที่ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560 รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองสิทธิของประชาชนไว้มากมาย มีสิทธิในหลายประเด็นที่ได้รับการรับรองไว้ไม่ต่ำกว่า รัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ เพียงแต่บรรยากาศและแนวทางการปกครองของรัฐบาลทหาร อาจทำให้รู้สึกได้ว่า สิทธิที่เขียนไว้เป็นตัวอักษรนั้นไม่ได้เป็นจริงสักเท่าไร แต่ประเด็นที่น่าสนใจ คือ สิทธิของประชาชนที่จะมีส่วนร่วม ร่วมแสดงความคิดเห็นในกระบวนการกำหนดนโยบาย ออกกฎหมาย ที่จะมผลกระทบต่อตัวเอง ซึ่ง รัฐธรรมนูญกำหนดช่องทางที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการใช้สิทธิทางตรง (สากล พรหมสฤติย์ และนพดล ชีระวงศ์ภิญโญ, 2561, น.54) ดังเช่น ตามมาตรา 43, มาตรา 133, มาตรา 254, มาตรา 256 ซึ่งให้ความสำคัญในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามสิทธิที่พึงมี

นอกจากสิทธิโดยตรงที่ประชาชนสามารถเข้าชื่อกันเพื่อที่จะเสนอกฎหมายและนโยบายแล้ว รัฐธรรมนูญยังกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอีกหลายเรื่อง ทางตรง (สากล พรหมสฤติย์ และนพดล ชีระวงศ์ภิญโญ, 2561, น. 55)

ปธาน สุวรรณมงคล (2554) กล่าวไว้ว่า เมื่อพิจารณาถึงระดับการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมจากน้อยไปหามาก คือ

ระดับแรก ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ผู้ส่งสาร คือ รัฐบาล ผู้บริหารท้องถิ่นและกลุ่มการเมืองต่างๆ ได้ส่งมา ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมเบื้องต้น นับเป็นการมีส่วนร่วมขั้นพื้นฐานในฐานะผู้รับข้อมูลข่าวสารเท่านั้น ซึ่งนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระดับต่อไป

ระดับที่สอง ร่วมแสดงความคิดเห็นในโอกาสต่างๆ เช่นการประชุมประชาคมหรือเวทีชาวบ้าน การพบปะผู้บริหารท้องถิ่น การแสดงความไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น เป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนมีการสื่อสารแบบสองทางมากกว่าระดับแรก และเป็นการมีส่วนร่วมที่มีความสำคัญในการกำหนดวิถีชีวิตหรือแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาท้องถิ่นในทิศทางที่คนในท้องถิ่นมีความเห็นร่วมกัน

ระดับที่สาม ร่วมดำเนินการ เช่น การเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษากรรมการตรวจรับ เป็นต้น เป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนสามารถเข้าไปร่วมดำเนินการกับภาครัฐในฐานะเป็นส่วนหนึ่ง

ระดับที่สี่ ร่วมตัดสินใจ เช่น ร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อตัดสินใจเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการร่วมตัดสินใจนับเป็นระดับการมีส่วนร่วมที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับระดับที่ผ่านมา

ระดับที่ห้า ร่วมติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานของตัวแทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ปธาน สุวรรณมงคล, 2554, น. 46-47)

การแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น เป็นการแสดงออกถึงอำนาจตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งลักษณะของการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ก็มีหลายรูปแบบ อยู่ที่ว่าประชาชนจะแสดงออกในรูปแบบไหน จะแสดงออกในทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการแสดงออกในการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมๆ ในหลายๆประการ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง หรืออาจจะเป็นปัจจัยตามกฎหมายดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งในทุกๆ ปัจจัยก็ต่างมีผลต่อการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ เป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ ซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ไม่ยาก และไม่ใช่ว่าเรื่องไกลตัว การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นการแสดงออกอย่างอิสระที่ควรอยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจ บวกกับความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ที่พึงมี เพื่อการรักษาผลประโยชน์ที่ทุกคนในสังคมควรได้รับอย่างเป็นธรรม ตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง จัดว่าเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองอีกอย่างหนึ่งที่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะต้องแสดงออกโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 50 (7) บัญญัติให้ประชาชนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระ โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ เป็นสำคัญ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 น. 13) ซึ่งการเลือกตั้งนั้นถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน

การเลือกตั้งเป็นวิธีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงบทบาททางการเมือง ช่วยกันรับผิดชอบต่อประเทศชาติ และยังเป็นการแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนที่รัฐบาลจะต้องตระหนักและยึดถือเป็นเรื่องสำคัญ ประเทศเสรีประชาธิปไตยทุกประเทศจึงให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้งมาก (ยุทธพร อิศรชัย, 2544, น. 41)

นอกจากนี้การเลือกตั้งยังเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าการปกครองบริหารประเทศของตนนั้นเป็นอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ กล่าวคือ การเข้าปฏิบัติหน้าที่ก็เพราะได้รับการกลั่นกรองและยอมรับจากประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของประเทศ ขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงความชอบธรรมในการได้มาซึ่งอำนาจเพื่อให้สามารถปกครองประเทศยอมรับ อย่างไรก็ตามการอยู่ในอำนาจจำเป็นต้องมีวาระแห่งการอยู่ในอำนาจ การเปลี่ยนแปลงของการอยู่ในอำนาจดังกล่าวก็โดยวิธีการเลือกตั้ง (ยุทธพร อิศรชัย, 2544, น. 41)

ปัญญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 21 (1) และ (3) มีใจความสำคัญว่า

(1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลของประเทศตน จะเป็นโดยตรงหรือโดยการผ่านทางผู้แทน ซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ

(3) เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาล เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา และอย่างแท้จริง ซึ่งอาศัยการออกเสียงกันอย่างทั่วไปและเสมอภาคและการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระอย่างอื่นทำนองเดียวกัน (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2550, น. 30-32)

ระบบการเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นที่มาของตัวแทน (Representative) ของประชาชน สังคมจะได้ตัวแทนชนิดใด มีภูมิหลังอย่างไร และมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดล้วนขึ้นอยู่กับระบบเลือกตั้งเป็นสำคัญนอกจากนั้น ระบบเลือกตั้งที่แตกต่างกันยังมีผลต่อคุณภาพทางการเมืองในภาพรวม ธรรมชาติของการปกครอง การกำหนดนโยบาย และเสถียรภาพทางการเมืองที่แตกต่างกันด้วย (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2559, น. 11) ดังนั้นหากเราต้องการให้การเลือกตั้งนั้นมีประสิทธิภาพ เราต้องใช้สิทธิที่เราเมื่อมีประสิทธิภาพเช่นกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

“ระบบการเลือกตั้ง” นั้น ถือเป็นกติกาที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยเป็นกติกาที่เป็นตัวกำหนดโครงสร้างสิ่งจูงใจ (Incentive Structure) ที่ส่งผลต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้แทนในการใช้อำนาจทางการเมืองของประชาชน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ระบบการเลือกตั้งได้มีส่วนสำคัญในการกำหนดว่า สังคมจะได้ผู้แทนแบบใด และผู้แทนที่ได้มานั้นสุดท้ายแล้วเป็นตัวแทนของประชาชนหรือเป็นเพียงตัวแทนเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้แล้วระบบการเลือกตั้งยังมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับพัฒนาการของพรรคการเมืองอีกด้วย กล่าวคือ ระบบการเลือกตั้งแบบหนึ่งอาจส่งเสริมให้พรรคการเมืองต้องแข่งขันกันเชิงนโยบายระดับชาติ แต่ในขณะที่ภายใต้ระบบการเลือกตั้งอีกแบบหนึ่งตัวบุคคลอาจเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการชนะการเลือกตั้งหรือระบบการเลือกตั้งแบบหนึ่งอาจส่งเสริมให้เกิดระบบ 2 พรรคการเมืองขนาดใหญ่และขณะที่ระบบการ

เลือกตั้งอีกแบบหนึ่งอาจส่งเสริมให้เกิดระบบหลายพรรคการเมืองซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองขนาดกลางหรือพรรคการเมืองขนาดเล็กเข้ามามีบทบาทในทางการเมืองได้ เป็นต้น (กองบรรณาธิการสำนักกฎหมาย , 2558, น. 1)

การเลือกตั้งนั้นมีที่มาจากแนวคิดที่ว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงควรเป็นผู้มีสิทธิเลือกผู้นำเพื่อบริหารประเทศของตนได้ แต่การที่จะเลือกผู้นำที่ดีได้นั้นจะต้องเริ่มมาจากการสรรหาวิธีการเลือกตั้งที่ดี มีความเหมาะสม (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, 2558, น.3)

การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบหลักของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแน่นอนว่าแต่ละประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอาจออกแบบกติกาและรูปแบบการเลือกตั้งของตนแตกต่างกันไป แต่การเลือกตั้งเป็นสถาบันที่ขาดไม่ได้ของระบบประชาธิปไตย คำกล่าวที่ว่า การเลือกตั้งไม่เท่ากับประชาธิปไตยนั้น ไม่ผิด แต่ก็อาจสร้างความเข้าใจผิดๆ ได้แน่นอนว่าเพื่อจะมีประชาธิปไตยนั้นต้องมีองค์ประกอบอื่นๆด้วย ไม่ว่าจะเป็นสิทธิเสรีภาพของพลเมือง ความเสมอภาคทางการเมืองของคนในสังคม หลักนิติรัฐ รวมทั้งการที่รัฐบาลพลเรือนที่มาจาก การเลือกตั้งสามารถควบคุมกลไกรัฐด้วยความมั่นคงได้ อย่างไรก็ตามหากสังคมใดมีองค์ประกอบอื่นครบถ้วนแต่ไม่มีการแข่งขันขึ้นสู่อำนาจผ่านการเลือกตั้งอย่างเสรี และชอบธรรม ก็ไม่สามารถถือว่า สังคมนั้นเป็นประชาธิปไตย การเลือกตั้งจึงเป็นองค์ประกอบอันจำเป็น (necessary conditions) แม้ว่าจะไม่ใช่องค์ประกอบอันเพียงพอต่อ (sufficient conditions) การมีประชาธิปไตย (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น. 6-7)

ซึ่งการเลือกตั้งนั้น เป็นกลไกในการใช้อำนาจอธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มโนนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง ให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรมเพื่อลดภาวะตึงเครียดขจัดความขัดแย้ง หรือการสืบต่ออำนาจและเป็นกลไกควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน เพราะประชาชนเป็นผู้กำหนดอนาคตทางการเมืองของตนด้วยการเลือกหรือไม่เลือกตนกลับมาทำหน้าที่ผู้แทนอีก ดังนั้นการเลือกตั้งจึงมีผลต่อการพัฒนาการเมือง โดยประชาชนจะสำนึกถึงความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทนเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบและวิธีดำเนินการปกครองเลือกนโยบายสาธารณะ เลือกระบบเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะเอื้อต่อการชำระไว้และบูรณาการเมืองที่พึงปรารถนา และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญยิ่งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนและบรรลุ

วัตถุประสงค์ของแต่ละประเทศ จึงต้องพัฒนาปรับปรุงหรือปฏิรูประบบและกระบวนการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ (อุดม เกสโรทยาน, 2550, น. 21-22)

ข้อเท็จจริงประการสำคัญที่มักจะถูกมองข้ามหรือละเลยไปในการพิจารณาประเด็นเรื่องการออกแบบระบบเลือกตั้ง คือ ในประเทศหนึ่งๆ ระบบเลือกตั้งที่ใช้ในการเลือกตั้งตัวแทนระดับชาติกับระดับท้องถิ่น ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไป เพราะระบบเลือกตั้งต้องถูกออกแบบให้สอดคล้องกับขอบเขตอำนาจและภาระหน้าที่เหมือนกับสถาบันการเมืองระดับชาติ แต่ละสังคมจึงสามารถและควรที่จะออกแบบระบบเลือกตั้งที่มีความเฉพาะสำหรับการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อให้ได้ตัวแทนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและการใช้อำนาจ (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2559, น. 11)

การเลือกตั้งนั้นถือเป็นการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมที่ประชาชนผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งควรใช้สิทธิส่วนนี้ในการเลือกผู้แทนเพื่อเข้ามาทำงานแทนตน ซึ่งเป็นโอกาสที่เราสามารถเลือกผู้แทนที่มีคุณสมบัติพร้อมมาทำหน้าที่แทนเรา เพราะการได้มาซึ่งผู้แทนที่เหมาะสมนั้น หมายถึง การนำพวบุคคลที่จะเข้ามาพัฒนาบ้านเมืองเราอย่างมีคุณภาพ

เมื่อพูดถึงการเลือกตั้งแล้ว สิ่งที่มีมองเห็นอยู่ทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ก็คือ “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง” ซึ่งข้อสรุปทั่วไปของงานศึกษาแบบพฤติกรรมนิยมมีอยู่ว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงคือ ผู้ที่อยู่ในชนบทมีการศึกษาดำรงรายได้ น้อย มีโอกาสถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงได้ง่ายกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเมืองหรือในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการศึกษาสูง และมีฐานะทางเศรษฐกิจดี (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น. 14)

ข้อสรุปจากงานวิจัยจำนวนมากต่างเน้นย้ำความแตกต่างระหว่างผู้เลือกตั้งในชนบทกับในเมือง และเน้นปัจจัยด้านการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจ โดยชี้ว่าผู้เลือกตั้งชาวชนบทขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณค่าและความหมายของการเลือกตั้ง ขาดความเข้าใจในการปกครองแบบประชาธิปไตยทำให้ไม่รู้จักใช้สิทธิในการเลือกตั้งของตนอย่างมีความหมาย ไม่พิจารณาไตร่ตรองนโยบายของพรรคการเมืองเน้นแต่คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ประกอบกับฐานะอันยากจนทำให้ผู้เลือกตั้งชนบทตกอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ทำให้ถูกชักจูงโดยอิทธิพลในการออกเสียงเลือกตั้งมากกว่าที่จะใช้สิทธิในฐานะปัจเจกบุคคลที่มีอิสรภาพ ฐานะอันยากจนและการขาดการศึกษายังทำให้ชาวชนบทเห็นแก่อามิสสินจ้าง รับเงินจากหัวคะแนนและผู้สมัครรับเลือกตั้ง นำไปสู่ปัญหาการซื้อขายเสียงซึ่งนักวิชาการจำนวนมากมองว่า

เป็นปัญหาสำคัญที่สุดของการสร้างประชาธิปไตยในสังคมไทย (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น. 17-18)

จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางการเมืองที่มีมากขึ้น มีงานวิจัยที่น่าสนใจออกมามากมาย ซึ่งงานชิ้นหนึ่ง คือ งานของนักรัฐศาสตร์อย่าง เจมส์ สก็อต ซึ่งใช้วิธีการลงภาคสนามโดยการเฝ้าสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

เจมส์ สก็อต (James Scott 1985 อ้างถึงใน ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น. 27) เรื่อง Weapons of the Weak : Everyday Forms of Peasant Resistance ซึ่งเผยให้เห็น โลกทัศน์ และปฏิบัติการทางการเมืองของชาวบ้านในหมู่บ้านว่า มีปฏิสัมพันธ์กันเองอย่างไร และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีอิทธิพลในหมู่บ้านว่า มีปฏิสัมพันธ์กันเองอย่างไร และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีอิทธิพลในหมู่บ้าน นักการเมือง และนายทุนในหมู่บ้านอย่างไร

ในส่วนของการศึกษาด้วยแนวทางมานุษยวิทยาในประเด็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น งานของ เฟรเดอริก แชนเฟอว์

เฟรเดอริก แชนเฟอว์ ศึกษาการเมืองในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในประเทศเซเนกัล เพื่อทำความเข้าใจโลกทัศน์และพฤติกรรมทางการเมืองของชาวบ้านในหมู่บ้านที่ต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาของเขาพบว่า การเลือกตั้งถูกให้ความหมายผ่านโลกทัศน์และระบบคุณค่าที่ดำรงอยู่ในวัฒนธรรมของชาวบ้าน ความหมายของมันถูก “กรอง” และถูกตีกรอบผ่านโลกของความคิดที่ชาวบ้านยึดถือ เช่น ในกรณีของการใช้สิทธิลงคะแนน ชาวบ้านในเซเนกัล ไม่ได้มองว่าเป็นกิจกรรมของปัจเจกบุคคลที่จะเลือกและตัดสินใจตามความชอบส่วนบุคคล แต่เป็นกิจกรรมสาธารณะที่ชุมชนตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดร่วมกันของชุมชน มันจึงต้องผ่านการปรึกษาพูดคุยและต่อรองระหว่างคนในชุมชน และระหว่างผู้เลือกตั้งกับนักการเมือง (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น. 28-29)

การศึกษาของแชนเฟอว์นับเป็นการเปิดแนวทางใหม่ของการศึกษา ที่มีใจจำกัดอยู่กับการผลิตและแจกแบบสอบถาม

และก็มีกรณีศึกษาวิจัยการเลือกตั้งของไทยอีกหลายชิ้น ซึ่งได้ใช้แนวทางการศึกษาทางมานุษยวิทยา ตัวอย่างเช่น งานของแคเธอรีน เบาว์วี การศึกษาการเลือกตั้งระดับตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

สำหรับงานของเบาว์วี เธอถกเถียงว่า วาทกรรมที่สร้างภาพว่าชาวชนบทเป็นอุปสรรคต่อการสร้างประชาธิปไตยในไทย เป็นวาทกรรมที่ล้มเหลวในการทำความเข้าใจการซื้อขายเสียงตามบริบททางประวัติศาสตร์ หรือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นคำอธิบายที่ไม่มีมิติทางประวัติศาสตร์นั่นเอง นอกจากนั้นคำอธิบายดังกล่าวยังมองไม่เห็นว่ามีกลุ่มผู้เลือกตั้งในชนบทอีกจำนวนมาก ที่

ไม่พอใจวิธีการซื้อเสียงของนักการเมืองเหมือนๆ กับผู้เลือกตั้งในกรุงเทพฯ เยาว์วิพบว่า การเลือกตั้งระดับตำบลเพิ่งมาคึกคึกรุนแรงและเริ่มมีการซื้อเสียงในทศวรรษ 2530 เป็นต้นมา มิใช่มีมาแต่ศึกคำบรรพ์ ที่สำคัญการซื้อเสียงไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวบ้าน แต่มันเกิดขึ้นเพราะมีเหตุปัจจัยภายนอกในทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย เธอจึงไม่เห็นด้วยที่จะอธิบายมันด้วยการอ้างวัฒนธรรมแบบอุปถัมภ์ของหมู่บ้านชนบทแบบที่อ้างกันทั่วไปจนกลายเป็นคำอธิบายสำเร็จรูป (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น. 30-33)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถออกแบบและคาดการณ์ได้ เพราะรูปแบบในการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมนั้น มีหลายรูปแบบ ต่างก็มีปัจจัยหลายๆอย่างเป็นองค์ประกอบ รวมทั้งบริบทต่างๆของแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาเพราะแต่ละที่แต่ละชุมชนต่างก็มีบริบทและปัจจัยที่แตกต่างกันไป

2.3 แนวคิดประชาธิปไตย

“ประชาธิปไตย” แปลว่า ประชาชนเป็นใหญ่ คือการที่ประชาชนมีอำนาจอธิปไตย หรือมีอำนาจ สูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน แต่ประชาชน ทั้งหมด จะเข้าไปปกครองบริหารประเทศทั้งหมดด้วยตนเองย่อมเป็นไปได้ จึง ต้องมอบอำนาจอธิปไตยให้ แก่ตัวแทนที่ตนเลือกเพื่อไปทำหน้าที่แทน (สมพันธ์ เตะชะอิก และคณะ, 2553, น. 14)

ธนศักดิ์ สายจำปา (2561) กล่าวว่า คำว่า “ประชาธิปไตย” เป็นคำที่ถูกนำไปใช้และกลายเป็นชื่อเรียกหรือคำอธิบายระบอบการเมืองทุกรูปแบบ แม้กระทั่งระบบการปกครองที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับประชาธิปไตยอย่างสิ้นเชิง ต่างก็อ้างว่าระบบการปกครองของตนเป็นระบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้ว่าการจัดแบ่งประชาธิปไตยออกในหลายลักษณะ ตามแต่จุดมุ่งเน้นหรือสาระสำคัญ เช่น ประชาธิปไตยตะวันตก (Western Democracy) ที่มองว่าเสรีภาพต้องเกิดจากความสมัครใจ โดยปราศจากการใช้กำลังบังคับ ในขณะที่ประชาธิปไตยของประชาชน (People’s Democracy) เชื่อว่าหากระบบการเมืองไม่สามารถสร้างสังคมการเมืองที่สมบูรณ์แบบได้ ก็จำเป็นที่จะต้องใช้กำลังบังคับเพื่อสร้างควมมีเสรีภาพและความเสมอภาคให้เกิดขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการสร้างความหมายและคุณลักษณะใหม่ด้วยการใส่คำคุณศัพท์หรือคำขยายด้านหน้าให้กับระบบประชาธิปไตย เช่น “Semi-Democracy หรือ ระบอบกึ่งประชาธิปไตย” “Illiberal Democracy หรือ ประชาธิปไตยไม่เสรี” “Hollowed-Out Democracy หรือ ประชาธิปไตยไส้กลวง” “Democracy without the Demos หรือ ประชาธิปไตยที่ไร้ประชาชน” และ “Thai-Style Democracy หรือ ประชาธิปไตยแบบไทย เป็นต้น ความแตกต่างหลากหลายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าแนวคิดประชาธิปไตยถูกนำไปผสมผสานกับแนวคิดอื่น ตามแต่พัฒนาการของแต่ละสังคม

จนเกิดความหมายและลักษณะที่ต่างจากที่แตกต่างไปจากเดิม จนกระทั่งมีรูปแบบย่อยๆ ของประชาธิปไตยที่ถูกสร้างใหม่มากกว่า 500 แบบ (ชนศักดิ์ สายจำปา, 2561, น. 8)

“ประชาธิปไตย” จึงอาจมีได้หลายแบบ, หลายจุดหมาย, หลายหนทาง ไม่จำเป็นต้องเป็นเสรีประชาธิปไตยของตะวันตกแบบเดียว จุดหมายเดียว หนทางเดียว เสมอไป (เกษียร เตชะพีระ, 2551, น. 117)

ท่ามกลางความแตกต่างหลากหลาย รวมทั้งความสับสนในการจำแนกระบบประชาธิปไตย ในที่นี้จะกลับไปสู่พื้นฐานการจำแนกแบบเดิมซึ่งเป็นที่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว นั่นคือ การจำแนกระบบประชาธิปไตยอย่างกว้างเป็น 2 ระบบ ได้แก่ ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา และประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี ทั้งนี้ การจำแนกในลักษณะดังกล่าวมีรากฐานหรือเกณฑ์การจำแนก 2 ประการ ดังที่จอห์น แคร์รี่ (John Carey) ตั้งข้อสังเกตไว้ นั่นคือ ที่มา (Origin) ของสถาบันที่เป็นตัวแทนของประชาชน และการอยู่รอดหรือการคงอยู่ (Survival) ของสถาบันที่เป็นตัวแทนของประชาชน แม้ว่าในที่นี้จะยึดหลักการจำแนกแบบกว้างออกเป็น 2 ระบบ ในขณะเดียวกันได้ตระหนักถึงการมีอยู่ของ “รูปแบบระบอบที่ผสมผสาน” (Hybrid regimes) ที่เป็นส่วนผสมของประชาธิปไตย 2 รูปแบบข้างต้น ดังนั้น ในการจำแนกประเภทของระบอบประชาธิปไตยในที่นี้จะแยกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี และระบอบประชาธิปไตยกึ่งประธานาธิบดี (ไชยวัฒน์ คำชู และ นิธิ เนื่องจำนงค์, 2559, น. 157-158)

หากแต่โดยทั่วไปแล้ว นักรัฐศาสตร์มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ประเทศที่เป็นเสรีประชาธิปไตยจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญอย่างน้อย 3 ประการดังต่อไปนี้

- 1) ประชาชนต้องมีสิทธิเสรีภาพอย่างเสมอภาคกัน
- 2) มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์และยุติธรรม ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านสามารถแข่งขันได้อย่างจริงจัง เพื่อคะแนนเสียง โดยประชาชนมีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งได้อย่างเท่าเทียมกัน และผลการเลือกตั้งจะเป็นตัวกำหนดฝ่ายใดจะได้เป็นรัฐบาล

- 3) ในการบริหารประเทศจะต้องยึดหลักนิติธรรมและนิติรัฐ (rule of law) โดยจะไม่มีอำนาจใดอยู่เหนือกฎหมาย ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนจะต้องรับผิดชอบต่อกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และในการบังคับใช้กฎหมายจะต้องมีกระบวนการที่มีความชอบธรรม เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ และการออกกฎหมายนั้นจะต้องออกโดยสถาบันที่มีอำนาจอันชอบธรรม ซึ่งได้แก่สถาบันที่มีตัวแทนของประชาชนที่มาจากการเลือกตั้ง เป็นต้น (ไชยวัฒน์ คำชู, 2560 อ้างถึงใน ชนศักดิ์ สายจำปา, 2561, น. 9)

ความหลากหลายใน โครงสร้างสถาบันการเมืองเป็นสิ่งที่เกิดควบคู่มา กับ ประชาธิปไตย นับตั้งแต่ยุคเอเธนส์ ในครั้งนั้น อริสโตเติล(Aristotle) ได้ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลาย ของประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นประชาธิปไตยที่พลเมืองทุกคนมีส่วนในการปกครอง และเสียงข้าง มากของพลเมืองนับเป็นเด็ดขาด หรือประชาธิปไตยที่ผู้ปกครองถูกเลือกจากพลเมืองที่มีการ ครอบครองทรัพย์สินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือประชาธิปไตยที่แม้ว่าพลเมืองทุกคนจะมีส่วนในการ ปกครอง แต่ยังคงมีกฎหมายที่นับเป็นหลักสูงสุด หรือประชาธิปไตยที่เสียงข้างมากของพลเมือง สามารถแทนที่กฎหมายได้ เป็นต้น (ไชยวัฒน์ คำชู และนิติ เนื่องจำนงค์, 2559, น. 155-156) ในขณะที่ระบบเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democracy) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าระบบ ประชาธิปไตย (Democracy) นั้น เป็นระบบการเมืองที่เปิดพื้นที่ให้คนหลายกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมใน การใช้อำนาจ (ชนศักดิ์ สายจำปา, 2561, น. 9)

หากแต่นิยามความหมายของประชาธิปไตยที่เป็นที่รู้จักและถูกกล่าวถึงบ่อยที่สุด คือนิยามของ อับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ประธานาธิบดีคนที่ 16 ของสหรัฐอเมริกา ที่กล่าวว่า การปกครองของสหรัฐอเมริกาเป็นประชาธิปไตยเพราะเป็น “การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” (Government of the people, By the people, And for the people) ซึ่งเขาวินิจฉัยได้ขยายความจากนิยามนี้ว่าประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่มีหลักเกณฑ์ สำคัญ 3 ประการคือ

1) การปกครองของประชาชน (Rule of People) เป็นหลักพื้นฐานในการแสวงหา สิ่งที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของการเมืองการปกครอง (Goal of Rule) ซึ่งเป็นนัยของการสร้างพันธะยึดเหนี่ยวที่เรียกว่าอุดมการณ์ทางการเมืองและการปกครองระบบประชาธิปไตย ซึ่งก็คือการ กำหนดให้อำนาจสูงสุดในการเมืองการปกครองหรืออำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ไม่ใช่ของ รัฐบาลนั่นเอง ดังนั้นการกำหนดให้ผู้ปกครองต้องมาจากการเลือกตั้งทั่วไป โดยการเปิดให้มีการ ออกเสียงประชาชน (General Election by Universal Suffrage) หรือการกำหนดให้การใช้อำนาจ ของผู้ปกครองต้องอยู่บนพื้นฐานความยินยอมของประชาชน (Consent of People)

2) การปกครองโดยประชาชน (Rule by People) เป็นหลักพื้นฐานของการแสวงหา สิ่งที่เรียกว่ากระบวนการวิธีทางการเมืองการปกครอง (Mode of Rule) ซึ่งเป็นนัยของการสร้าง กระบวนการทางการเมืองการปกครองให้รองรับการกำกับควบคุมของประชาชน ในรูปของการ สร้างวิถีทางในการใช้สิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คู่ขนานไปกับวิถีทางในการ ใช้อำนาจของผู้ปกครองที่จะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนพร้อมกัน ไป ซึ่งเป็นวิถีทางของ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับประชาชนนั่นเอง ดังเช่นการกำหนดให้ใช้เสียงข้างมากในการ ปกครอง โดยเคารพเสียงข้างน้อย (Majority Rule and Minority Right) เป็นต้น

3) การปกครองเพื่อประชาชน (Rule for People) เป็นหลักพื้นฐานในการแสวงหาสิ่งที่เป็นความชอบธรรมของรัฐบาลที่ยุติธรรม (Legitimacy of Justice Government) ซึ่งเป็นนัยของการจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางอำนาจขององค์กรรัฐบาลให้สอดคล้องกับครรลองของระบบการเมืองการปกครองอันเป็นการสร้างหลักประกันพื้นฐานให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้อำนาจการปกครองที่ยุติธรรมของรัฐบาลและได้รับความยินยอมจากประชาชนในความชอบธรรมของการใช้อำนาจปกครองนั้นด้วย เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นว่าการใช้อำนาจปกครองของรัฐบาลจะไม่บิดพลิ้ว (Abuse of Power) บิดเบือนไปจากกฎหมายอันเป็นตัวแทนเจตนารมณ์ร่วมของประชาชนที่เรียกว่า สัญญาประชาคม ซึ่งจะเป็นหนทางในการเอื้อประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรมในการปกครองได้ในที่สุด (สุมาลย์ ชวนา, 2552 อ้างถึงใน ธนศักดิ์ สายจำปา, 2561, น. 11)

ระบอบประชาธิปไตยประกอบไปด้วย หลักการสำคัญ 5 ประการ

ประการแรก หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน (Popular sovereignty) ประชาชนเป็นผู้กำหนด ผู้ปกครองโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง

ประการที่สอง หลักเสรีภาพ (Liberty) ระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนย่อมมีสิทธิเสรีภาพทั้งใน การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

ประการที่สาม หลักความเท่าเทียม (Equality) มนุษย์เกิดมาควรมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในเรื่อง โอกาสในการพัฒนาคุณภาพและ ความรู้ความสามารถเพื่อให้ประชาชนสามารถปกป้องประโยชน์ของตนได้

ประการที่สี่ หลักกฎหมาย (Rule of law) ปรัชญาสำคัญของกฎหมายคือชนชั้นใดเป็นผู้บัญญัติกฎหมาย ย่อมเพื่อประโยชน์ของชนชั้นนั้น ดังนั้นระบอบประชาธิปไตยที่ยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้งจึงกำหนด ให้ประชาชนมีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย เพื่อให้กฎหมายสะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

ประการที่ห้า หลักเสียงข้างมาก (Majority rule, minority right) ยึดหลักที่ว่า การตัดสินใจใดๆทางการ เมืองต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ จึงกำหนดให้เสียงข้างมากเป็นการตัดสินใจ (สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ, 2553, น. 14)

การปกครองระบอบประชาธิปไตย นั้น หากจำแนกตามลักษณะการเข้าไปมีส่วนมีเสียงการบริหาร ราชการแผ่นดินของประชาชนแล้ว พอจำแนกได้เป็น 3 ประการ คือ

1) การปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนมีส่วนมีเสียงในการบริหาร ราชการแผ่นดินโดยตรง ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยในการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน โดยตนเองโดยตรง ไม่จำเป็นต้องมีผู้แทน

2) การปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมมีเสียง ในการบริหาร ราชการแผ่นดิน โดย ทางผู้แทน ประชาชนจะเลือกผู้แทนของตน ไปมีส่วนร่วมมีเสียงในการบริหาร ราชการแผ่นดินแทนตน และปวง คนทั้งชาติ อันเป็นการปกครองโดยอาศัยเสียงข้างมากของบรรดา ผู้แทน ซึ่งประชาชนทั้งประเทศเลือก รวม กันเป็นรัฐสภานั้นเอง

3) การปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่มีเสียงในการบริหาร ราชการแผ่นดิน โดย ทางกึ่งผู้แทน มีหลักการเดียวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่ง ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนของตน เข้าไป บริหารราชการแผ่นดิน เพียงแต่ในการปกครองแบบนี้ได้ นำเอาวิธีการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยตรงมาผสมเข้าด้วย ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีเสียง (สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ, 2553, น. 14-15)

ประชาธิปไตยโดยทั่วไป ก็คือ รัฐบาลหรือการปกครอง (Government) ของ ประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน เมื่อเกิดประชาธิปไตยทางอ้อม (Indirected) หรือ รูปแบบตัวแทนขึ้นและแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน ประเด็นสำคัญ ก็คือ “ตัวแทน” คืออะไรและ แทนอะไร ใครหรือกลุ่มใดที่เหมาะสมในการเป็นตัวแทนในมิติประชาธิปไตยมากที่สุด ปัญหา แนวคิดในเรื่องความเป็นตัวแทน ได้รับความเห็นชอบร่วมกันอย่างกว้างขวางผ่านทางหลักการของ ความเสมอภาคหรือเท่าเทียมทางการเมือง (Political equality) อย่างน้อยๆ ก็คือ สิทธิเลือกตั้งสากล (Universal suffrage) และ “หนึ่งคนหนึ่งเสียง” ผู้สมัครหรือนักการเมืองได้รับการพิจารณาว่ามีความ เป็น “ตัวแทน” จริงๆ ก็ด้วยเหตุผลว่า ได้รับการเลือกตั้งมาจากการลงคะแนนเสียงของประชาชน ด้วยการให้ความหมายและคุณค่ากับทุกคะแนนเสียง แม้ว่าการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียวอาจไม่ เพียงพอต่อการเกิดตัวแทนในระบอบประชาธิปไตย แต่ก็เป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างหนึ่ง (เสนีย์ คำสุข, 2560, น. 8)

การสร้างประชาธิปไตยที่เข้มแข็งนั้น ไม่ได้เป็นเรื่องที่ง่ายนัก เราจะเห็นได้ว่า ประชาธิปไตยนั้นมีมากมายหลายรูปแบบ ซึ่งการสร้างประชาธิปไตยที่ดีนั้น ควรสร้างตั้งแต่ระดับ กลุ่มเล็กๆ ซึ่ง ประชาธิปไตยควรเริ่มต้นตั้งแต่ระดับท้องถิ่น

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2552 อ้างถึงใน วุฒิสาร ดันไชย, 2557, น. 20) เห็นว่าหัวใจ ของการปกครองท้องถิ่น คือ การสร้างระชาธิปไตยที่ประชาชนปกครองตนเอง (Self-Government Democracy) เพื่อช่วยสร้างรากฐานของระชาธิปไตยให้เข้มแข็ง อีกทั้งมองว่าประชาธิปไตยควร เริ่มต้นที่ท้องถิ่นเพราะจะช่วยสร้างประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล บ้านเมืองเต็มที่ ในขณะที่ประชาธิปไตยในระดับชาติควรเป็นในลักษณะประชาธิปไตยของผู้แทน (Representative Democracy)

Haus และ Sweeting (2006 อ้างถึงใน วุฒิสาร ตัน ไชย, 2557, น. 21) มองว่าแนวคิดประชาธิปไตยท้องถิ่นมีความแตกต่างทั้งในเชิงภาระ กลไก และกลยุทธ์ ซึ่งประชาธิปไตยท้องถิ่นจะมีองค์ประกอบใน 4 มิติคือ

1) ประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Representative Democracy) ซึ่งจัดเป็นรูปแบบการปกครองตามรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยสมัยใหม่ในสังคมท้องถิ่น โดยให้มีการเลือกบุคคลที่จะเข้าไปปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาท้องถิ่น จะเห็นได้ว่าเป็นรูปแบบที่เน้นย้ำถึง “รูปแบบของการเลือกตั้ง” โดยรัฐบาลท้องถิ่นที่ได้รับเลือกจะต้องหาหนทางเพื่อที่จะสร้างทางเลือกของการจัดบริการสาธารณะและมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและเรียกเอาทรัพยากร (เช่น การจัดเก็บภาษี การจัดหาค่าธรรมเนียม) โดยรัฐบาลท้องถิ่นจะได้รับความชอบธรรมสำหรับการสร้างการตัดสินใจ (decision-making) ในเรื่องต่างๆ จากประชาชนผ่านการเลือกตั้ง

2) ประชาธิปไตยของผู้ใช้งาน (User Democracy) เป็นรูปแบบที่เน้นย้ำถึงกระบวนการทำให้เป็นตลาด (marketization) ของความสัมพันธ์ทางการเมือง เพื่อกระตุ้นการแข่งขันทางการเมืองภายในภาคส่วนสาธารณะและแข่งขันกันเพื่อยกระดับความพึงพอใจต่อผู้บริโภค เฉกเช่นเดียวการค้าขายในระบบตลาดที่จะให้ความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค โดยทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ (public choice theory) มองว่าระบบประชาธิปไตยตัวแทนควรตอบสนองต่อความพึงพอใจของประชาชน ในฐานะที่ประชาธิปไตยเป็นกลไกสำหรับการจำลองความพึงพอใจของประชาชน กล่าวคือ ประชาธิปไตยจะสะท้อนว่าประชาชนต้องการอะไร และสิ่งใดที่ประชาชนควรได้

3) ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) เป็นรูปแบบระชาธิปไตยที่อิงบนฐานของเสรีภาพและความเท่าเทียม เพื่อรองรับการก่อร่าง การสร้างความขัดแย้ง และการยกระดับประโยชน์สาธารณะโดยอาศัยการพัฒนาการสื่อสารอย่างมีปฏิสัมพันธ์ของประชาชนที่กระตือรือร้น (Active Citizens) ในรูปของประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ (deliberative democracy) นอกจากนี้ยังเน้นการสร้างประชาธิปไตยทางตรง (direct democracy) ที่เป็นชุดของกระบวนการที่มอบอำนาจการตัดสินใจในประเด็นปัญหาต่างๆ (เช่น ผ่านการจัดทำประชามติหรือการริเริ่มทำกิจกรรมโดยประชาชนเอง ฯลฯ) และเน้นการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการที่เปิดกว้างให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองมาเป็นสมาชิกของคณะกรรมการแบบต่างๆ ซึ่งรูปแบบคณะกรรมการนี้สัมพันธ์กับการกระจายอำนาจเชิงโครงสร้างในระดับล่างต่อหน่วยการปกครองท้องถิ่น

4) ประชาธิปไตยแบบเครือข่าย (Network Democracy) เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการสร้างการร่วมมือทั้งในระดับบนของรัฐบาลและตัวแสดงทางสังคมระดับล่าง เพื่อบริหารจัดการการ

บริการสาธารณะและทำให้โครงการการพัฒนาของท้องถิ่นเกิดขึ้นได้จริง โดยประชาธิปไตยท้องถิ่นแบบเครือข่ายยังรวมถึงการแก้ไขปัญหา (problem solving) โดยอาศัยเครือข่ายขององค์กร เป็นหัวใจสำคัญของการตัดสินใจเชิงนโยบายและการแก้ปัญหา รวมไปถึงก่อร่างความร่วมมือ (building coalition) ระหว่างตัวแทนภาครัฐและเอกชน

ดังนั้น แนวคิด สาระสำคัญของหลักการประชาธิปไตย อีกทั้งความหมายของคำว่า ประชาธิปไตย นั้น มีการกำหนดไว้ในหลายลักษณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายหรือสาระสำคัญของ หลักการประชาธิปไตย ที่จะให้ความสำคัญในส่วนใด แต่สำหรับประชาชนแล้วต่างต้องการที่จะ สร้างประชาธิปไตยในรูปแบบที่ประชาชนปกครองตนเอง แต่ประชาชนก็ไม่ได้มีพื้นฐานความคิด ความรู้ ความเข้าใจ หรือจิตใต้สำนึกเหมือนกัน ดังนั้นก็เป็นเรื่องที่ยากที่จะสร้างรูปแบบ ประชาธิปไตยให้ตรงความต้องการของคนทุกคน

2.4 แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมือง เป็นพฤติกรรมขั้นพื้นฐานซึ่งมีความจำเป็นที่จะขาดเสีย มิได้ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารนั้นเป็นรากฐานของกิจกรรมทางสังคมและการเมือง มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตน และอาศัยการสื่อสารเพื่อให้การอยู่ร่วมกับคนในสังคมเป็นไปโดยปกติสุข จากสังคมตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์มาสู่สังคมที่ทันสมัยและสลับซับซ้อนเช่นในปัจจุบัน การสื่อสารยังคงมีความสำคัญอยู่อย่าง ไม่เปลี่ยนแปลง มีเพียงแต่เครื่องมือและโครงสร้างทางการสื่อสารเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนา ไปเพื่อขยายบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมแต่ละสมัย (ยุทธพร อิศรชัย, 2544, น. 28)

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) (1960 อ้างถึงใน ยุพดี วิภัติภูมิประเทศ, 2558, น. 7) ให้ความหมายการสื่อสาร หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง โดยใช้กระบวนการ (process) อย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมกล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ไม่อยู่นิ่งและ ไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบที่เห็นชัดเจน

การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการ แลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทรรศนะและความคิดเห็น ตลอดจนความเชื่อและประสบการณ์ต่างๆ ทาง การเมืองระหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคล การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการปกติและต่อเนื่อง ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม การเมือง และทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้ อย่างสงบสุข การสื่อสารทางการเมืองจึงหมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทาง การเมืองระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน ต่างๆ ในสังคมการเมือง และการ

แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็น รูปแบบความสัมพันธ์ และบริบทสภาพแวดล้อมของกลุ่มสาธารณชน (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, ม.ป.ป., น. 4) จะเห็นได้ว่าการสื่อสารนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ยิ่งในปัจจุบันนั้นถือได้ว่าเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้มีรูปแบบการสื่อสารหลายรูปแบบ การรับหรือส่งข้อมูลข่าวสารมีความง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น ด้วยการที่มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้โลกของการสื่อสารกว้างขึ้นและมีอิสระในการสื่อสารมากขึ้น ดังนั้นสิ่งที่ควรระวังก็คือ การรับและส่งข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยการใช้วิจารณญาณในการรับและส่งข่าวสารที่มีความน่าเชื่อถือ

เบรน แมคแนร์ (Brian McNair) (2003 อ้างถึงใน ยุทธพร อิศรชัย, 2561, น. 6) ได้กล่าวถึงความหมายของการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) โดยยกคำกล่าวของ เดนตัน และวูดวาร์ด (Denton and Woodward) ที่ได้ให้นิยามของการสื่อสารทางการเมืองไว้ว่า “เป็นการอภิปรายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะ (รายได้จากภาษี) อำนาจอรัฐ (ใครเป็นผู้มอบอำนาจในการตรากฎหมาย การตัดสินใจในการใช้อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร) การอนุญาตที่เป็นทางการ (รัฐจะให้ประโยชน์หรือลงโทษอย่างไร)

นิยามดังกล่าวเป็นนิยามที่รวมทั้งภาษาที่เป็นการพูดและการเขียนที่เป็นวาทศิลป์ทางการเมือง แต่ไม่รวมถึงการกระทำที่เป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง แต่ในทัศนะของ แมคแนร์ การสื่อสารทางการเมืองจะรวมถึงสัญลักษณ์เพื่อที่จะเข้าใจกระบวนการทางการเมืองทั้งหมด เช่น คำนิยามของ โดริส แกร์บเบอร์ (Doris Graber) ที่อธิบายการสื่อสารทางการเมืองนั้นรวมถึง ภาษาทางการเมือง (political language) ซึ่งไม่ได้ มีเพียงการสื่อสารที่เป็นคำพูด หากรวมถึง การสื่อสารที่ไม่เป็นคำพูด (paralinguistic) ด้วย ได้แก่ ภาษาร่างกาย การกระทำทางการเมือง เช่น การคว่ำบาตรและการประท้วง เป็นต้น (ยุทธพร อิศรชัย, 2561, น. 7)

ซึ่งประวัติศาสตร์การสื่อสารของมนุษยชาติมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอันอาจเรียกได้ว่าเป็นการปฏิวัติ ทางด้านการสื่อสารทั้งหมด 4 ครั้งด้วยกัน กล่าวคือ ครั้งแรก เมื่อมนุษย์เริ่มมีภาษาพูดและมีวัฒนธรรม โดยการเล่าสืบต่อกันมา ครั้งที่สอง เมื่อมนุษย์มีภาษาเขียนและถ่ายทอดวัฒนธรรมโดยการเขียน ครั้งที่สาม เมื่อมีเทคโนโลยีทางการพิมพ์เกิดขึ้นทำให้สามารถเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ออกไปสู่มวลชนได้เป็นจำนวนมาก และครั้งที่สี่ คือในยุคปัจจุบันที่มีการเกิดขึ้นของระบบอิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัล การปฏิวัติการสื่อสารแต่ละครั้ง นั้นล้วนส่งผลให้เกิดลักษณะทางวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่สืบเนื่องจากการปฏิวัติครั้งนั้นขึ้นมา หรืออาจกล่าวอีก นัยหนึ่งได้ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมตามมา ทั้งนี้เพราะการสื่อสารนั้น มีอิทธิพล อย่างลึกซึ้งต่อวิถีทางที่สังคมจะจัดการกับการผลิตและการกระจายความมั่งคั่ง ตลอดจนวิถีทางในการ ปกครอง (ยุทธพร อิศรชัย, 2563, น. 8-9)

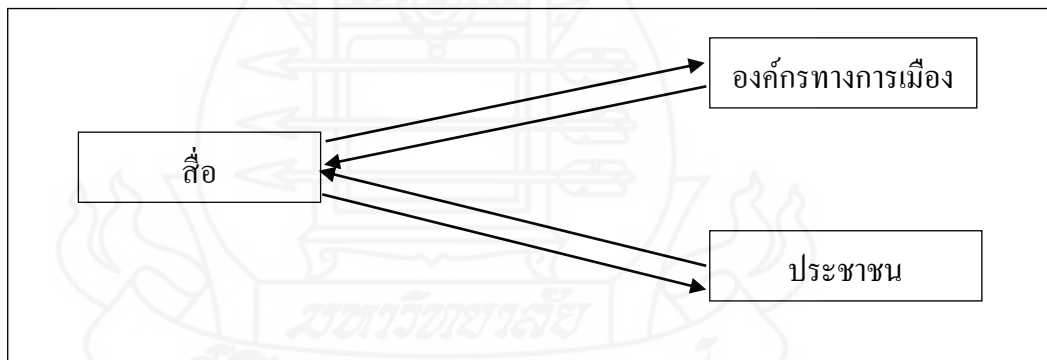
อย่างไรก็ตาม แมคแนร์ ได้ดำเนินรอยตามแนวทางของ เดนต์ันและวู้ดวาร์ด โดยเน้นการอธิบายที่ เจตนาของการสื่อสารการเมือง โดย แมคแนร์ ได้นิยามการสื่อสารการเมืองว่าเป็น การสื่อสารที่มีเป้าหมายประสงค์ ทางการเมือง (purposeful communication about politic) ซึ่งรวมถึง

1) การสื่อสารทุกรูปของนักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมืองในการบรรลุเป้าหมายอย่างใด อย่างหนึ่ง

2) การสื่อสารที่ส่งถึงนักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมืองโดยผู้ที่ไม่ใช่นักการเมือง เช่น ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และคอลัมน์นิสต์หนังสือพิมพ์

3) การสื่อสารและกิจกรรมของบุคคลที่กล่าวมาข้างต้น ที่ปรากฏในการรายงานข่าวบรรณาธิการ และรูปแบบอื่นๆ ของสื่อในการกล่าวถึงการเมือง (ยูทธรพร อิศรชัย, 2561, น. 7)

แมคแนร์ อธิบายว่า การสื่อสารทางการเมืองก็คือทั้งหมดของวาทกรรมทางการเมือง (all political discourse) ซึ่งไม่จำกัดอยู่เฉพาะภาษาพูดและภาษาเขียน หากรวมถึงความหมายของสัญญาณที่มองเห็น ด้วยสายตา เช่น การแต่งกาย การทำผม การออกแบบโลโก้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการสร้างภาพลักษณ์หรือ อัตลักษณ์ทางการเมือง (อลงกรณ์ อรรคแสง, 2553 อ้างถึงใน ยูทธรพร อิศรชัย, 2561, น. 7) ซึ่ง แมคแนร์ ได้เขียนแบบจำลองขององค์ประกอบของการสื่อสารการเมือง โดย พิจารณาได้ดังนี้ (อ้างถึงใน ยูทธรพร อิศรชัย, 2561, น. 7-8)

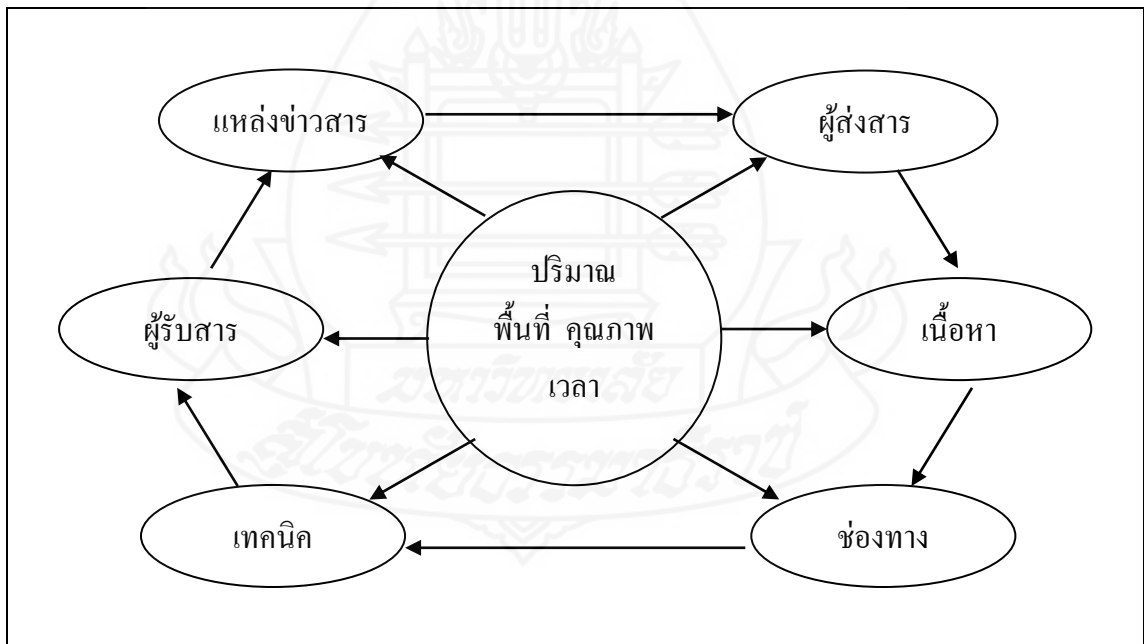
ภาพที่ 2.2 แสดงแบบจำลองขององค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมือง Brain McNair

ที่มา: อลงกรณ์ อรรคแสง (อ้างถึงใน ยูทธรพร อิศรชัย, 2561, น. 8)

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2545) อ้างถึงใน วรรณญา ประเสริฐ (2559, น. 13) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง คือกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น ค่านิยม อุดมการณ์ทางการเมือง ภายในระบบการเมืองอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งฉายภาพ ให้เห็นถึงกิจกรรมต่างๆ ที่มนุษย์กระทำในทางการเมืองและสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นความพยายามที่จะใช้ประโยชน์จากกิจกรรม

พื้นฐานของมนุษย์ในสังคมที่ต้องมีการสื่อสารถึงกัน ผสานกับความต้องการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติของเมืองที่ต้องมีการโน้มน้ำหนักขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การสื่อสารทางการเมืองจึงไม่ใช่เรื่องของชะตากรรมหรือความบังเอิญที่กำหนดโดยสิ่งเหนือธรรมชาติ หากแต่เป็นเรื่องของศักยภาพและเจตจำนงที่มนุษย์เป็นผู้กำหนดเอง

ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง เป็นความพยายามที่จะศึกษาวิจัย เพื่อค้นหาคำอธิบาย ในประเด็นปัญหาต่างๆ เป็นต้นว่า อุดมการณ์ทางการเมือง กระบวนการทางการเมือง วิธีชีวิตทางการเมือง โครงสร้างทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง ปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างผู้นำกับประชาชน อิทธิพลทางการเมือง บทบาททางการเมือง รวมทั้งปรากฏการณ์ทางการเมืองต่างๆ สภาพปัจจัยนำเข้าทางการเมือง ผลผลิตทางการเมือง ผลลัพธ์ทางการเมือง ผลกระทบทางการเมือง แนวทางของการป้องกันแก้ไขเยียวยาทางการเมือง การคาดการณ์แนวโน้มทางการเมือง โดยมีมุมมองในด้านการสื่อสาร องค์ประกอบของการสื่อสาร แหล่งข่าวสาร ผู้ส่งสาร เนื้อหาและช่องทางที่นำส่งสารผ่านไปยังผู้รับสาร และวิเคราะห์ผลกระทบและความพยายามที่จะอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองตามกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประชาชนกับผู้นำทางการเมือง (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, ม.ป.ป., น. 5)

ภาพที่ 2.3 แสดงแนวคิดการสื่อสารทางการเมืองเกี่ยวปรากฏการณ์ทางการเมืองตามกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประชาชนกับผู้นำทางการเมือง

ที่มา: พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, ม.ป.ป., น. 5

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า เป้าหมายการสื่อสารในทุกรูปแบบ ผู้สื่อสารย่อมพยายามมีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ทั้งในเรื่องของความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ความเชื่อทัศนคติ จนนำไปสู่การตอบสนองตามความมุ่งหมายของตน ซึ่งเป็นไปตามหลักการสื่อสาร ซึ่งนักวิชาการนับตั้งแต่อดีตที่กล่าวไว้ อาทิ ใน ค.ศ. 1948 ฮาโรลด์ ดี ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell) นักรัฐศาสตร์ ได้วิเคราะห์กระบวนการสื่อสารเพื่อการโฆษณาชวนเชื่อของผู้นำทางการเมือง และได้สร้างเป็นแบบจำลองกระบวนการสื่อสาร เรียกว่า แบบจำลองของลาสเวลล์ (Lasswell's Communication Model) มีองค์ประกอบเข้าใจง่ายๆ โดยการตอบคำถามดังต่อไปนี้

ใคร (Who) = ผู้ส่งสาร (Sender)

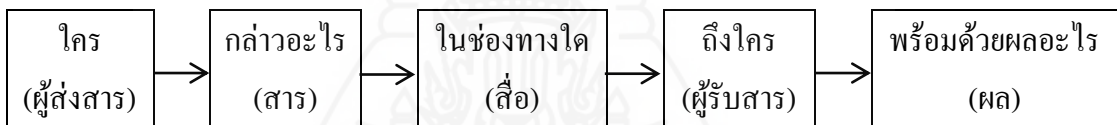
พูดอะไร (Say what) = สาร (Message)

ผ่านช่องทางใด (In which channel) = สื่อ (Media)

ถึงใคร (To whom) = ผู้รับสาร (Receiver)

เพื่อให้เกิดผลอย่างไร (With what effect) = ผลสะท้อนกลับ (Feedback) (เกรียงศักดิ์

เจริญวงศ์ศักดิ์, ม.ป.ป., น. 10)

ภาพที่ 2.4 แสดงแบบจำลองการสื่อสารของ ลาสเวลล์ ค.ศ. 1948

พร้อมด้วยส่วนประกอบของการสื่อสารที่สอดคล้อง

ที่มา: สุภาภรณ์ ดิ่งอินทร์ (2553 อ้างถึงใน ยุทธพร อิศรชัย, 2563)

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo, 1960 อ้างถึงใน ยุพดี วิภัติภูมิประเทศ, 2558, น. 10) กล่าวว่า เนื่องจากกระบวนการสื่อสารนั้นต้องใช้กระบวนการคิดและการใช้ภาษา กระบวนการส่งและรับ ตลอดจนกระบวนการของการแลกเปลี่ยนข่าวสารเพื่อความเข้าใจร่วมกัน เบอร์โล ได้อธิบายพฤติกรรมของการสื่อสาร คือ ความสัมพันธ์ระหว่างกันขององค์ประกอบทางการสื่อสารที่เรียกว่า SMCR มาจากคำว่า แหล่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องทาง (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้เป็นส่วนๆ โดยอิสระได้ เขาเชื่อว่ากระบวนการสื่อสารจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ขององค์ประกอบทั้ง 5 ในกระบวนการสื่อสาร โดยเฉพาะผู้ส่งสารและความสามารถในการรับสารของผู้รับสารเช่นเดียวกัน ไม่ว่าสารเหล่านั้นจะผ่านช่องทางรูปหรือการมองเห็น (Seeing) รส (Tasting) กลิ่น (Smelling) เสียง (Hearing) หรือสัมผัส (Touching) องค์ประกอบทั้ง 5 นี้จะมีอิทธิพลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

รูปแบบการสื่อสารนี้แสดงให้เห็นว่ามีหลายองค์ประกอบ สารซึ่งบรรจุเนื้อหา (Content) อาจจะถูกส่งไปในลักษณะรหัสเฉพาะ (Code) มีรูปแบบ (Structure) และอาจจะได้รับการปฏิบัติ (Treated) แตกต่างกันไปโดยผู้อื่น และสารสามารถส่งได้หลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นส่งผ่านบุคคล ผ่านวิทยุ ผ่านโทรทัศน์ หรือผ่านอินเทอร์เน็ต ผลกระทบก็จะกลับมาในรูปแบบกระบวนการในทิศทางเดิมเช่นกัน สามารถอธิบายองค์ประกอบการสื่อสาร SMCR ได้ดังนี้

1) แหล่งของสารหรือผู้ส่ง (S : source) ในที่นี้หมายถึงพลตรีจำลอง ศรีเมือง ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถในการ “การเข้ารหัส” (encode) เนื้อหาข่าวสารมีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร มีความรู้ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และควรจะสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับ

2) ข้อมูลข่าวสาร (M : message) เกี่ยวข้องทางด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสารในที่นี้อาจหมายถึง ประวัติ บทบาทหน้าที่ตามตำแหน่งทางการเมือง ภาพลักษณ์

3) ช่องทางในการส่ง (C : channel) หมายถึง การที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสารข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้สนับสนุน สื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เอกสารแนะนำตัวของนักการเมือง เป็นต้น

4) ผู้รับ (R : receiver) ต้องเป็นผู้มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถในการ “การถอดรหัส” (Decode) สาร เป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความรู้ และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรมเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่ง จึงจะทำให้การสื่อความหมาย หรือ การสื่อสารนั้นได้ผล ในที่นี้หมายถึง ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และขยายไปยังประชาชนทั่วประเทศ (ยุพดี วิภัติภูมิประเทศ, 2558, น. 10-11)

ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนประสิทธิภาพของการสื่อสารทางการเมือง 5 ประการ ในกระบวนการสื่อสาร มีดังนี้

1) ทักษะในการสื่อสาร (Communication Skills) คือความสามารถในการถ่ายทอดสารทั้งในด้านการพูด การเขียน การแสดงสีหน้าท่าทางประกอบระหว่างการสื่อสาร

2) ทัศนคติ (Attitudes) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารมาก เนื่องจากบุคคลจะประเมินสื่อต่างๆ เข้าข้างตนเองและจะสื่อสารได้ดีในเรื่องที่มีทัศนคติตรงกัน

3) ความรู้ (Knowledge) หมายถึงการมีความรู้ในข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแม่นยำจะส่งผลให้การสื่อสารนั้นถูกต้องและน่าเชื่อถือ

4) ระบบสังคม (Social System) ระบบสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคล หมายความว่า หากผู้ส่งสารอยู่ในสังคมระดับเดียวกันจะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายตามกัน หากผู้ส่งสารอยู่ในสังคมต่างกันจะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่ไม่เหมือนกันหรือไม่สอดคล้องกัน

5) วัฒนธรรม (Culture) ได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมือนหรือต่างกันจะเป็นตัวกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการสื่อสารได้ (ยุพดี วิกิติภูมิประเทศ, 2558, น. 12)

	Encode		Decode			
ผู้ส่งสาร	→	สาร	→	ช่องทาง	→	ผู้รับ
ทักษะในการส่งสาร		องค์ประกอบย่อยของ		การมองเห็น		ทักษะในการรับสาร
ทัศนคติ		สาร		การได้ยิน		ทัศนคติ
ความรู้		เนื้อหาของสาร		การสัมผัส		ความรู้
ระบบสังคมและ		การจัดเรียงลำดับสาร		การดมกลิ่น		ระบบสังคมและ
วัฒนธรรม		รหัสสาร		การชิมรส		วัฒนธรรม

ภาพที่ 2.5 รูปแบบการสื่อสารของเบอร์โล (Berlo's Model of Communication)

ที่มา: ยุพดี วิกิติภูมิประเทศ (2558)

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ในการสื่อสารทางการเมือง นักวิชาการด้านการสื่อสารต่างเห็นพ้องกันว่า เป็นการสื่อสารที่หวังผลเจาะจงทางการเมือง อาทิ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair) อธิบายว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นการสื่อสารทุกรูปแบบของผู้แสดงบทบาททางการเมือง (political actors) โดยมีวัตถุประสงค์เจาะจง เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ตัวอย่างเช่น กระบวนการการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารทางการเมืองเพื่อการจูงใจ (Persuasive Communication) หรือ การชักชวนทางการเมือง (Political Persuasion) โดยเป็น กระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับผู้ออกเสียงเลือกตั้ง หรือระหว่างพรรคการเมืองกับ ประชาชน โดยใช้กิจกรรมการสื่อสารที่หลากหลาย มุ่งเพื่อจูงใจและชักชวนให้ลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครพรรคของตน หากพิจารณาตามกระบวนการสื่อสารสามารถอธิบายได้ดังนี้

ผู้ส่งสาร (Sender) ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง

ทำการส่งสาร (Message) ได้แก่ นโยบายหาเสียง ข้อมูลผู้สมัคร และข่าวสารทางการเมือง ฯลฯ

ผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ (Channel) เช่น

สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น โปสเตอร์ ป้ายโฆษณา แผ่นปลิวแนะนำตัวผู้สมัคร โบรชัวร์
แนะนำนโยบายหาเสียง การซื้อสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

สื่อกลางแจ้ง หรือ สื่อบุคคล เช่น การปราศรัยหาเสียง การเดินพบปะประชาชน ฯลฯ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน การอภิปราย การได้วาที ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น การเผยแพร่ข่าวสารในหน้าเว็บไซต์ของพรรค และการหาเสียงผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) อินสตราแกรม (Instagram) ยูทูบ (Youtube) ฯลฯ

สารเหล่านี้จะถูกส่งไปยังผู้รับสาร (Voter) ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เพื่อให้มีผล (effect) ต่อผู้รับสาร หรือประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง คือ เกิดความนิยมชมชอบและ ศรัทธาในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

และในที่สุดจะมีการสนองกลับ (Feedback) โดยการลงคะแนนเสียงสนับสนุนในวันเลือกตั้ง หรือช่วยชักชวนคนอื่นๆ ให้ช่วยสนับสนุนผู้สมัครของพรรคที่ตนศรัทธา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, ม.ป.ป., น. 10-11)

การสื่อสารนั้นถือเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้รับสารและผู้ส่งสารซึ่งเป็นการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ต่างๆ จากผู้ส่งสาร ผ่านไปยังช่องทางและสื่อสารต่างๆ เพื่อส่งไปยังผู้รับสาร ซึ่งในการส่งสารต่างๆ นั้น ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับสารนั้นตอบสนองในลักษณะต่างๆ ซึ่งถือได้ว่าการสื่อสารนั้นมีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิต ของมนุษย์ เพียงทีเดียว

การรับรู้ข่าวสารกับการพัฒนาด้านการเมืองนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญควบคู่กันไป เนื่องจากมีความเชื่อมั่นกันอยู่ว่า การดำเนินการทางการเมืองสมัยใหม่จะประสบความสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับหลักการประชาธิปไตย และได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน และจำเป็นต้องใช้การสื่อสารในการสร้าง หล่อหลอม หรือปลุกสาธารณชนให้โน้มน้าวไปในทิศทางของอุดมการณ์ทางการเมืองที่พึงประสงค์ (ฐิติกานต์ ธนาโอฬาร, 2524 อ้างถึงใน ยุทธพร อิศรชัย, 2544, น. 31)

ในการดำเนินการทางการเมืองการปกครองนั้นการสื่อสารถือได้ว่าเป็นเครื่องมือทางการเมือง (a political instrument) ชนิดหนึ่ง นั้นหมายความว่า การสื่อสารสามารถทำหน้าที่เสริมสร้างระบบสังคมการเมือง (socio-political system) ให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงได้ โดยป้อน

ข่าวสารและความรู้ให้แก่ประชาชนได้เข้าใจโครงสร้างและบทบาททางการเมืองของรัฐบาลและประชาชน ในขณะเดียวกันก็เก็บข้อมูลและข้อคิดเห็นจากสื่อมวลชนและประชาชนเพื่อนำมาพัฒนา กลไกของรัฐและแสวงหาหนทางแก้ไขปัญหของประเทศร่วมกัน (ยุทธพร อิศรัชัย, 2544, น. 31)

ดังนั้นการสื่อสารทางการเมือง ก็คือการระดมการสื่อสารซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมืองระหว่างระบบสังคมกับระบบการเมือง เพื่อให้เกิดการตอบสนองในด้านต่างๆ

2.5 การปกครองท้องถิ่น

ในประเทศที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย ต้องมีการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น การกระจายอำนาจกับการปกครองท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งคู่กัน รัฐในระบบประชาธิปไตยมีการกระจายอำนาจหรือแบ่งอำนาจบางส่วนมาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเองอำนาจในที่นี้หมายถึง อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร (และอำนาจตุลาการ สำหรับประเทศที่เป็นสหพันธรัฐ เช่น สหรัฐอเมริกา เป็นต้น) (ปธาน สุวรรณมงคล, 2554, น. 153)

ปฎิญาสากล่าวว่าการปกครองตนเองของท้องถิ่น (World Wide of Local Self-Government 1993) ไว้ดังนี้

ประการแรก การปกครองตนเองของท้องถิ่นแสดงถึงสิทธิและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกกฎระเบียบและจัดการกิจการสาธารณะที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของตน เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

ประการที่สอง สิทธิดังกล่าวนี้แสดงออกโดยปัจเจกบุคคลและตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้งโดยอิสระตามกำหนดเวลาอย่างเท่าเทียมกันเป็นการทั่วไป โดยผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งจากองค์กรที่มาจาก การเลือกตั้ง (ปธาน สุวรรณมงคล, 2554, น. 153)

ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นในที่นี้ ขอกกล่าวถึง ส่วนของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรบริหารส่วนตำบล

2.5.1 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

อำนาจ ศรีพระจันทร์ (2557, น. 49-50) กล่าวว่าไว้ว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีวิวัฒนาการเริ่มต้นจากสภาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช 2476 มีลักษณะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ให้คำ “ปรึกษาหารือแก่กรมการจังหวัด” ที่ประกอบไปด้วยข้าหลวงประจำจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการบริหารฝ่ายต่างๆ มิได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการส่วนภูมิภาค ต่อมาในปีพุทธศักราช 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พุทธศักราช 2481 เพื่อแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้

โดยเฉพาะแต่ก็ยังคงเป็น “ สภาที่ปรึกษากรมการจังหวัด ” ภายหลังมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2495 กำหนดให้อำนาจของกรมการจังหวัดเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดร้องขอและมติของสภาจังหวัดก็ไม่มีผลผูกพันเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารให้ต้องปฏิบัติตาม ต่อมาได้เกิดแนวคิดที่ปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้น จึงได้มีการจัดตั้ง “ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ” และประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2498 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล และหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัด (โกวิทย์ พวงงาม, 2546 อ้างถึงใน อำนาจ ศรีพระจันทร์, 2557, น. 49-50)

เมื่อรัฐบาลประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2537 เกิดผลกระทบต่อรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างมาก และมีพื้นที่ทับซ้อนกับองค์การบริหารส่วนตำบล จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 รูปโฉมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีลักษณะเปลี่ยนไปเป็น “ การปกครองท้องถิ่น ” ตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองมากขึ้น ซึ่งบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตพื้นที่ของจังหวัด (อำนาจ ศรีพระจันทร์, 2557, น. 49-50)

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2562)

กฎหมายยังได้บัญญัติให้บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ส่วนกิจการที่อาจจัดทำได้ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่นอกเขตจังหวัด สามารถทำได้เมื่อได้รับความยินยอมจากส่วนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง นอกจากนั้นแล้วองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของ

รัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ รวมทั้งการดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะเป็นการพาณิชย์อาจทำได้ โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ ในท้องถิ่นของตน (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล, 2563, น. 299-302)

ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น มีหน้าที่พัฒนาจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การอาชีพ สาธารณูปโภคต่างๆ เช่น จัดสร้างระบบสาธารณูปโภคที่เทศบาล และ อบต. ทำไม่ได้ เพราะขาดงบประมาณ เช่น สร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย การก่อสร้างถนนสายหลัก เป็นต้น

2.5.2 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 และมีฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และ แก้ไขเพิ่มเติมได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในลักษณะที่เป็นหน้าที่ที่ “ต้อง” ทำ และหน้าที่ที่ “อาจ” ทำ เอาไว้ (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 66-68) (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล, 2563, น. 296)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดระบบการบริการสาธารณะไว้ด้วย (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล, 2563, น. 297)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท (โกวิท พวงงาม, ม.ป.ป.) ทำให้สามารถดูแลพื้นที่ในความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง” เป็นการศึกษาแบบผสานวิธีทั้งการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง และศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา บทความ แนวคิดทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อคราวเลือกตั้ง วันที่ 20 ธันวาคม 2563 ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

E แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05

สำหรับการศึกษานี้ ผู้ศึกษากำหนดสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 2,256 คน (จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 มีทั้งหมด 2,256 คน) เพราะฉะนั้นจะได้ขนาดตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{2,256}{1 + (2,256 \times 0.05^2)}$$

$$n = 339.76$$

จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 340 คน ดังนั้นจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 340 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์

เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน โดยคัดเลือกจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค้การบริหารส่วนตำบล, ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เลือกแบบเจาะจงเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1) ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสารตำรา ผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ให้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ทำการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ จำนวน 30 ชุด

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	จำนวน ข้อคำถาม	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
		Cronbach's Alpha
		N = 30
1. ด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัคร รับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง	10	0.813
2. ด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรค การเมืองในอุดมคติ	9	0.847
3. ด้านปัจจัยในการเดินทาง	3	0.790
4. ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเลือกตั้ง	5	0.702
รวมทั้งฉบับ	27	0.824

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้ศึกษาพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนแบ็ช (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ได้จากการ เก็บข้อมูลจากกลุ่มทดลอง (Try out) จำนวน 30 ชุด ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนแบ็ช เท่ากับ 0.824 สรุปได้ว่าแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้คำนวณไว้ คือกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน

2) ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน โดยจากการศึกษาเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่งแบบสอบถามได้เป็น 3 ส่วน ซึ่งแบบสอบถามจะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนี้

ส่วนที่ 1

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ของ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (เมื่อคราวเลือกตั้ง วันที่ 20 ธันวาคม 2563) ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ส่วนที่ 2

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าของระดับคะแนนของความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับ ตามหลักของ Likert Scales โดยในแต่ละระดับ มีความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
มาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
น้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปรผล สำหรับคะแนนเฉลี่ยที่ได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

สรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	ระดับต่ำมาก
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	ระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	ระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	ระดับสูงมาก

ส่วนที่ 3

ข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ โดยใช้ในการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล จำนวน 16 คน โดยคัดเลือก จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล, ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เลือกแบบเจาะจงเพื่อ สัมภาษณ์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ

ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับ กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วย ยอด จังหวัดตรัง เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล คำถามแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการ เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีปัจจัยใดที่มีผล

ต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นทั้ง 2 ประเภท และสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 ฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นหาข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต และการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ จำนวน 16 คน

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นข้อมูลจากกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตำบล ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

3.2 ข้อมูลพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา (ตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง)

3.2.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1) ด้านกายภาพ

(1) ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา ตั้งอยู่เลขที่ 172 หมู่ที่ 1 ตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ห่างจากที่ว่าการอำเภอห้วยยอดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ 23 กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา เดิมเป็นสภาตำบลในเตา ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ในเตา เมื่อปี พ.ศ. 2540 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2539 และได้ เปลี่ยนแปลงฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52 ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2539 ลำดับที่ 779

ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง และตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และตำบลเขาไพร อำเภอรัญญา จังหวัดตรัง

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลเขาปูน และตำบลท่าจิว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลท่าจิว อำเภอห้วยยอด และตำบลหนองปรือ อำเภอรัญญา จังหวัดตรัง

ตำบลในเตา มีพื้นที่ทั้งหมด 24,538 ไร่ หรือประมาณ 39.261 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้านทั้งหมด 4 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านหน้าวัด
หมู่ที่ 2	บ้านเขาหล่อม
หมู่ที่ 3	บ้านไร่เหนือ
หมู่ที่ 4	บ้านนอก

(2) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลในเตา มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูงระหว่างหุบเขา และมีบางส่วนมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติหลายสาย และมีป่าไม้ ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตอุทยานแห่งชาติครอบคลุมเกือบทั้งตำบล

ลักษณะทางน้ำของตำบลในเตา มีลักษณะแบบกึ่งไม้ มีทิศทางการไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ เส้นทางน้ำของพื้นที่ตำบลในเตา ประกอบด้วย คลองวังจระเข้ ห้วยจังกระ ห้วยหิน คลองยูง คลองร่อน ห้วยยาง คลองท่าจิว และห้วยส้ม

และในท้องที่ตำบลในเตามีเทือกเขาที่ซับซ้อนหลายเทือกเขา เช่น เขาในร่อน (เขาสูง) เขาโจร เขาโกบ เขาหล่อม มีแนวเขตป่าไม้เขตป่าสงวนแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติเขาปู่เขาย่า ครอบคลุมอยู่เกือบทุกส่วนของตำบล

2) ด้านการเมือง/การปกครอง

(1) เขตการปกครอง

ตำบลในเตามีพื้นที่ 39.261 ตารางกิโลเมตร หรือ 24,538 ไร่ ห่างจากตัวอำเภอห้วยยอด 23 กิโลเมตร และระยะห่างจากศาลากลางจังหวัดตรัง 58 กิโลเมตร

ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา แบ่งเขตการปกครองเป็น 4 หมู่บ้าน ดังนี้ หมู่ที่ 1 บ้านหน้าวัด หมู่ที่ 2 บ้านเขาหล่อม หมู่ที่ 3 บ้านไร่เหนือ และหมู่ที่ 4 บ้านนอก

(2) การเลือกตั้ง

ก) ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา

ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เมื่อคราวเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2556 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2556

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง	คิดเป็น ร้อยละ
2,120	1,868	88.11

ที่มา: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา, 2564, น. 1-8.

ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เมื่อคราวเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.3 ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง	คิดเป็น ร้อยละ
2,261	1,964	86.86

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา, 2564.

ข) ข้อมูลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 4 หมู่บ้าน มี 4 หน่วยเลือกตั้ง ซึ่งจากข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เมื่อคราวเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 มีผู้ใช้สิทธิ คิดเป็นร้อยละ 69.46 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.4 ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563

หมู่บ้าน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง		จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	
	เพศชาย	เพศหญิง	เพศชาย	เพศหญิง
หมู่ที่ 1 บ้านหน้าวัด	336	347	222	260
หมู่ที่ 2 บ้านเขาหล่อม	204	223	144	146
หมู่ที่ 3 บ้านไร่เหนือ	267	268	198	207
หมู่ที่ 4 บ้านนอก	305	306	192	207
รวม	1,112	1,144	747	820
รวม	2,256		1,567	

ที่มา: แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา, 2564, น. 8.

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1.1 *นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว* มาถอดรหัสจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.2 *แบบสอบถามส่วนที่ 1* เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency distribution) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.1.3 *แบบสอบถามส่วนที่ 2* เป็นคำถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ประเมินค่าเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจริงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ได้แก่ ลักษณะการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, ระดับปัจจัยความต้องการลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจริงที่ต้องการ, ระดับปัจจัยความต้องการลักษณะพรรคการเมือง, ระดับปัจจัยความคิดเห็นด้านที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ระดับปัจจัยความคิดเห็นในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งการทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวกับความแตกต่าง

ของข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.1.4 แบบสอบถามส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ จากแบบสอบถามปลายเปิด ที่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ค้นคว้าใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจากการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม (กลุ่มผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เลือกแบบเจาะจงเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ) รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหลักแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาแล้วนำมาประมวลเป็นรายงาน เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ ทั้งหมดในเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อคราวเลือกตั้งวันที่ 20 ธันวาคม 2563 ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 340 คน

และจากแบบสัมภาษณ์ จำนวน 16 คน โดยการสัมภาษณ์จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เลือกแบบเจาะจงเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ

1.1 ผลการศึกษาจากแบบสอบถาม

1.1.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้ศึกษาจึงขอกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง
t	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t-distribution)
F	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (F-distribution)
\bar{X}	หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

p หมายถึง ค่าความน่าจะเป็น (Probability) ของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.1.2 เกณฑ์การแปลผล

4.21-5.00 หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
3.41-4.20 หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
2.61-3.40 หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
1.81-2.60 หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
1.00-1.80 หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

1.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

(N = 340)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	135	39.70
หญิง	205	60.30
รวม	340	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มีจำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 60.30 และเป็นเพศชาย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 39.70

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

(N = 340)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 18 – 30 ปี	23	6.80
อายุ 31 – 40 ปี	126	37.10
อายุ 41 – 50 ปี	104	30.60
อายุ 51 – 60 ปี	63	18.50
อายุ 61 – 70 ปี	15	4.40
อายุมากกว่า 70 ปี	9	2.60
รวม	340	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 รองลงมา คือ อายุ 41.50 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และน้อยที่สุด คือ อายุมากกว่า 70 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

(N = 340)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	158	46.50
รับจ้างทั่วไป	85	25.00
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	39	11.50
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	18	5.30
นักเรียน/ นักศึกษา	3	0.90
ลูกจ้างหน่วยงานราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	26	7.60
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	5	1.50
อื่นๆ	6	1.80
รวม	340	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุด คือ อาชีพนักเรียน/ นักศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

(N = 340)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	32	9.40
ประถมศึกษา	122	35.90
มัธยมศึกษาตอนต้น	61	17.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	41	12.10
อนุปริญญา/ ปวท./ ปวส.	26	7.60
ปริญญาตรี	54	15.90
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	4	1.20
รวม	340	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 และน้อยที่สุด คือ ปริญญาโท หรือสูงกว่า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(N = 340)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	64	18.80
5,001 – 10,000 บาท	182	53.50
10,000 – 15,000 บาท	64	18.80
15,001 – 20,000 บาท	13	3.80
20,001 – 25,000 บาท	10	2.90
มากกว่า 25,000 บาท	7	2.10
รวม	340	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 รองลงมา คือ 10,000 – 15,000 บาทจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และน้อยที่สุด คือ มากกว่า 25,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการมีส่วนร่วม

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ ทราบและไม่ทราบในอำนาจหน้าที่ของ อบจ.	(N = 340)	
ทราบ	257	75.60
ไม่ทราบ	83	24.40
รวม	340	100.00
2. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม	(N = 340)	
ไปใช้สิทธิ	332	97.60
ไม่ไปใช้สิทธิ	8	2.40
รวม	340	100.00
3. เหตุผลที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	(N = 8)	
ไม่ว่าง/ติดภารกิจ	2	25.00
ไม่ชอบนโยบายของพรรคการเมือง	1	12.50
ไม่สามารถเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งได้เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ	3	37.50
อื่นๆ	2	25.00
รวม	8	100.00
4. เหตุผลที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	(N = 332)	
กลัวเสียสิทธิตามกฎหมาย	151	45.50
ได้รับสิ่งของตอบแทน (เงิน/ สิ่งของ หรือผลประโยชน์อื่นๆ)	5	1.50
อยากได้คนดีมาบริหารท้องถิ่น	57	17.20
อยากได้คนมีความสามารถมาบริหารท้องถิ่น	57	17.20
รู้จักกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง	2	0.60
ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่	59	17.80
ได้รับการชักชวน	1	0.30
รวม	332	100.00

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ทราบในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60 และไม่ทราบในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40

ผู้ตอบแบบสอบถาม ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40

เหตุผลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 8 คน ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เรียงตามลำดับ 2 ลำดับแรก คือ ไม่สามารถเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งได้เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา คือ ไม่ว่าง/ติดภารกิจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25

เหตุผลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 332 คน เรียงตามลำดับ 2 ลำดับแรก คือ ที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ กลัวเสียสิทธิตามกฎหมาย จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมา คือ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80

จากการสำรวจความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มาเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มที่ไม่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้สัมภาษณ์ทั้ง 2 กลุ่มรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ที่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพราะตระหนักในหน้าที่ และอยากเลือกคนที่ดีมีนโยบายที่ดีมาบริหารท้องถิ่น ส่วนการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น คือ เพราะรู้จักกับผู้สมัคร อยากมาเลือกคนที่เป็นญาติกับตน และเป็นคนที่สร้างผลงานให้กับชุมชนให้ได้เข้ามาบริหารชุมชนของตน ส่วนผู้ที่ไม่ได้เดินทางมาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เหตุผลเพราะทำงานอยู่ในต่างพื้นที่ ซึ่งติดภารกิจเรื่องงาน จึงไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิได้

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นและปัจจัยความต้องการ

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดตรัง

ด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัคร	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	3.46	.824	มาก
เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับประชาชนได้ดี	4.03	.874	มาก
มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.17	.941	มาก
เป็นคนในพื้นที่	3.67	.976	มาก
เป็นบุคคลที่ทำงานรู้จักเป็นการส่วนตัว	3.35	.961	ปานกลาง
เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี พุดจาดี สื่อสารเก่ง	3.91	.893	มาก
เป็นบุคคลที่บริหารท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี	4.19	.833	มาก
เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล	4.11	.912	มาก
เป็นบุคคลที่ชอบลงพื้นที่พบปะประชาชน	3.95	.909	มาก
เป็นบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ต่อท่าน	3.32	1.078	ปานกลาง
รวม	3.8144	.65080	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับปัจจัยความต้องการของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง สำหรับด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8144$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมีความต้องการบุคคลที่บริหารท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา คือ ความต้องการบุคคลผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) และน้อยที่สุด คือ ความต้องการบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองในอุคมคติ

ด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมือง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เป็นพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่ตนพอใจ	3.80	.798	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่ดีต่อส่วนรวม	4.06	.889	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง	3.46	.814	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่เคยได้รับการเลือกตั้งมาก่อน	3.50	.877	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่บุคลากรในพรรคมีคุณภาพ	4.18	.883	มาก
เป็นพรรคการเมืองของเด็กรุ่นใหม่	3.69	.765	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่มีผลงานดีในอดีตที่ผ่านมา	3.81	.814	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่ยึดมั่นในแนวทางประชาธิปไตย	4.13	.890	มาก
เป็นพรรคการเมืองที่มีความเข้มแข็ง สามัคคีไม่แตกแยก	4.07	.836	มาก
รวม	3.8569	.63528	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับปัจจัยความต้องการของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง สำหรับด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองในอุคมคติภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8569$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมีความต้องการพรรคการเมืองที่บุคลากรในพรรคมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา คือ ความต้องการพรรคการเมืองที่ยึดมั่นในแนวทางประชาธิปไตย ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และน้อยที่สุด คือ ความต้องการพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทาง

ปัจจัยในการเดินทางในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ปัญหาและอุปสรรคด้านร่างกายในการเดินทางไปใช้สิทธิ	2.16	1.174	น้อย
ความลำบากในเรื่องยานพาหนะในการเดินทางไปใช้สิทธิ	2.14	1.136	น้อย
ความลำบากของเส้นทางที่ท่านใช้เดินทางไปใช้สิทธิ	2.07	1.080	น้อย
รวม	2.1206	1.06438	น้อย

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง สำหรับความคิดเห็นในปัจจุบันที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.1206$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมีความคิดเห็นในปัจจุบันในด้านปัญหาอุปสรรคด้านร่างกายในการเดินทางไปใช้สิทธิในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความลำบากในเรื่องยานพาหนะในการเดินทางไปใช้สิทธิ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$) และน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านความลำบากของเส้นทางที่ใช้เดินทางไปใช้สิทธิ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง

ปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโซเชียลมีเดีย/ ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต	3.79	1.052	มาก
ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์/ วิทยุ	3.82	1.038	มาก
ได้รับข้อมูลข่าวสารจากรถแห่หาเสียง	4.01	1.042	มาก
ได้รับข้อมูลข่าวสารจากการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งลงพื้นที่หาเสียง	3.72	1.059	มาก
ได้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลต่างๆ (เช่น เจ้าหน้าที่/ ญาติ/ เพื่อนบ้าน)	3.58	1.027	มาก
รวม	3.7832	.88039	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง สำหรับด้านปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.7832$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งได้รับข้อมูลข่าวสารจากรถแห่หาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์/ วิทยุ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และน้อยที่สุด คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลต่างๆ (เช่น เจ้าหน้าที่/ ญาติ/ เพื่อนบ้าน) ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์

1.2.1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง การสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 16 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เลือกแบบเจาะจงเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ ดังนี้

ตารางที่ 4.11 รายชื่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	อาชีพ/ตำแหน่ง
1	นางอารี เกิดโหนด	51	ลูกจ้างประจำ
2	นางสุจิน นาคแท้	45	ครู
3	นางเกสร พุ่มนวน	57	เกษตรกร
4	นายมนตรี จันทร์พุทธ	42	พนักงานจ้าง
5	นายณรงค์ ชัยวงศ์	55	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
6	นายศักดิ์อนันต์ ทองกิม	37	พนักงานเอกชน
7	นายวสันต์ ทองเงิน	32	ธุรกิจส่วนตัว
8	นายสุวิจักขณ์ จันทร์คง	32	ทนายความ
9	นายอภิวัฒน์ จันทร์ศรี	30	รับจ้าง
10	นายนราวิชญ์ เฟื่องนุ่น	24	พนักงานเอกชน
11	นายวิเชียร พลสุด	57	ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
12	นายสิทธิชัย จันทร์คง	61	รองนายก อบต.
13	นางสาววิภาวดี อีล่อง	46	รองปลัด อบต.
14	นายณัฐวัตร เอียดทอง	46	ครู

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	อายุ (ปี)	อาชีพ/ตำแหน่ง
15	นายสมพงษ์ กลีบจันทร์	37	ประธานสภา อบต.
16	นายปัญญาวุฒิ จิตรอักษร	53	สมาชิกสภา อบต.

1.2.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และนำมาสรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

อารี เกิดโหนด (2564, 9 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทุกคนควรไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกผู้แทนมาบริหารและดูแลชุมชนของเรา ซึ่งสำหรับเหตุผลหลักที่ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพราะตระหนักในสิทธิและหน้าที่และที่สำคัญก็อยู่ในพื้นที่อยู่แล้วก็ไม่ควรทิ้งสิทธิให้เสียไป และการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในครั้งนี้คือรู้จักกับผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย แต่ก็ไม่ได้เป็นญาติ ไม่ได้มีความสนิท แคร์รู้จัก รู้ประวัติ และรู้ผลงานมาตลอด ซึ่งเขาเป็นผู้ที่มีความสามารถ คิดว่าเขาน่าจะเป็นผู้นำที่ดีได้ จึงเลือกทั้งคนทั้งพรรค ซึ่งเป็นบุคคลที่พอรู้จักอยู่แล้ว

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น รู้จักกับผู้สมัครทุกหมายเลขทั้งทีมผู้บริหาร และสมาชิกสภา และก็เป็นญาติกับผู้สมัครนายกทั้ง 3 ทีมที่ ด้วยความเป็นเครือญาติกันทั้งหมด จึงมีความยากในการตัดสินใจ แต่ก็ต้องตัดสินใจเลือกทีมใดทีมหนึ่ง ที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด เพราะมันคือการเลือกคนมาบริหารชุมชนของเรา เราจึงควรตัดสินใจเลือกคนที่มีความเหมาะสมและมีความพร้อมที่จะมาบริหารชุมชน ซึ่งการเลือกตัวแทนที่ได้นั้น ต้องเลือกคนที่เราเห็นแล้วว่าเขาเป็นคนดี ขอมรับการมองเห็นของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นประชาชน และผู้ร่วมงาน ซึ่งการตัดสินใจเลือกนั้นเลือกเพราะเหมาะสมทั้งตัวผู้สมัคร และพรรคที่มีความพร้อมที่สุด โดยไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียงแต่อย่างใด

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากอะไรเลย เพราะอยู่ในพื้นที่มีรถส่วนตัวในการเดินทาง ส่วนเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็มีทั้งรถแห่หาเสียง ป้ายประชาสัมพันธ์ ผู้สมัครก็ลงพื้นที่หาเสียงเอง รวมทั้งติดตามข่าวสารทางโซเชียล จึงรับรู้ข่าวสารตลอดเวลา

ณรงค์ ชัยวงศ์ (2564, 9 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า เหตุผลที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะไม่อยากเสียสิทธิที่ดินมี และอยากเป็นส่วน

หนึ่งในการเลือกคนที่เราคิดว่าเหมาะสมมาเป็นตัวแทนในการเข้ามาพัฒนาบ้านเมืองของเรา โดยเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครก็คือเลือกจากนโยบายของพรรคที่น่าสนใจ เพราะไม่ได้รู้จักกับตัวผู้สมัครเป็นการส่วนตัว จึงตัดสินใจจากการดูจากนโยบายของพรรคเป็นหลัก โดยเลือกจากพรรคที่มีนโยบายที่ดีและน่าสนใจที่จะนำนโยบายนั้นมาพัฒนาชุมชนของเรา

ส่วนการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ด้วยความรู้จักกับผู้สมัครทุกคน จึงดูจากการทำงานและความพร้อมเป็นหลัก เพราะผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนในการดูแลชุมชนของเรานั้นถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมาก ดังนั้นการเลือกคนที่ดีและเหมาะสม จะทำให้ชุมชนของเรามีการพัฒนาที่ดี

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่มีความลำบากอะไร เพราะระยะทางก็ไม่ไกลจากหน่วยเลือกตั้ง ถนนก็สะดวก เรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ทราบข่าวสารอยู่ตลอดเวลา

สุจิน นาคแพ้ (2564, 13 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีบทบาทใดต่อท้องถิ่นเราบ้าง ซึ่งในการเลือกตั้งนั้นจะคำนึงถึงความเจริญและการพัฒนาของชุมชน โดยเหตุผลที่ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น เพราะยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเราที่พึงมี เราต้องใช้สิทธิของเราให้เต็มที่เพื่อประโยชน์ของตัวเองและชุมชน เพราะหนึ่งเสียงนั้นมีค่ามากหากเป็นเสียงที่เราจะได้เลือกคนดีเข้ามาบริหารชุมชนของเรา สำหรับการตัดสินใจในการเลือกผู้สมัครนั้นคือตัดสินใจเลือกตามนโยบายของพรรค เพราะไม่ได้รู้จักกับผู้สมัครเป็นการส่วนตัว จึงใช้การพิจารณาจากนโยบายเป็นหลักในการตัดสินใจเลือก ในการตัดสินใจเลือกนั้น อยากเลือกคนดีเข้ามาบริหาร ผู้สมัคร จึงใช้การดูจากผลงานที่มีมาก่อนหน้านี้ในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากทีมที่พร้อมและมีผลงานที่ดี

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นก็ดูจากความเหมาะสมและความพร้อมในการทำงานของผู้สมัคร ซึ่งผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นบุคคลที่รู้จักและคุ้นเคยกันทุกคน ทุกพรรค จึงดูจากผลงานที่เราสามารถสังเกตเห็นได้ก่อนหน้า และดูจากการทำงานของแต่ละบุคคล ดูจากพรรคที่มีผลงานโดดเด่น มีสมาชิกในพรรคที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในการทำงาน เพราะทุกคนต่างเคยทำงานให้กับชุมชนทั้งนั้น ส่วนนโยบายนั้นไม่ได้สนใจเท่าไร เพราะคิดว่าหากได้คนทำงาน เขาก็จะเข้าไปพัฒนาชุมชน ดูแลและปรับปรุงจุดบกพร่องได้อย่างเต็มที่ การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร จึงเลือกจากคนที่เรารู้สึกเชื่อมั่นในการทำงานของเขา รู้ว่าเขานั้นเป็นคนดี ตั้งใจทำงานเพื่อชุมชน และทีมเขาก็เป็นทีมที่เข้มแข็ง ในการทำงานนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทีม ซึ่งการทำงานเป็นทีม โดยมีทีมที่มีคุณภาพนั้น จะทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากอะไร อยู่ในพื้นที่ ใช้รถจักรยานยนต์เพราะใกล้กับหน่วยเลือกตั้ง ส่วนเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งตลอด จากหลายช่องทาง และทำงานในหน่วยงานของรัฐจึงได้รับข่าวสารอยู่เสมอ

เกสร พูนนวน (2564, 13 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ไม่ได้ทราบถึงอำนาจหน้าที่ทั้งหมดของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด แต่รู้ว่าการพัฒนาทุกอย่างในตำบลมาจากหน่วยงานทั้ง 2 หน่วยงานนี้ แต่การไปใช้สิทธิการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็เพียงเพื่ออยากใช้สิทธิของตนเองที่มีอยู่ ไม่อยากให้สิทธิที่มีอยู่นั้นถูกทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งไม่ค่อยมีความคาดหวังอะไรสักเท่าไรกับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะคิดว่าเป็นหน่วยงานที่ไม่ได้ใกล้ชิดกับเราโดยตรง ซึ่งการเลือกตั้งนั้น ไม่ได้รู้จักกับตัวผู้สมัครเป็นการส่วนตัว รู้จักเพียงแค่นาม ไม่ได้รู้จักเกี่ยวกับอุปนิสัยใจคอของผู้สมัคร แต่ความต้องการจริงๆ ก็อยากเลือกคนดี ที่มีความมุ่งมั่นเข้ามาทำงาน แต่เมื่อไม่รู้ข้อมูลในส่วนนั้น จึงดูจากนโยบายเพื่อใช้ในการตัดสินใจเป็นหลัก

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น คือตั้งใจใช้สิทธิอย่างเต็มที่ และได้ส่งกำชับลูกหลานให้เดินทางกลับมาใช้สิทธิด้วย เพราะอยากให้คนที่เราชอบที่เรารักได้รับเลือกตั้ง ซึ่งคนที่เลือกนั้น ไม่ได้เป็นญาติ แต่เป็นคนที่เรารู้จัก และเขาก็เป็นคนดี ทีมงานก็ดี จึงอยากให้เขาได้อยู่บริหารและดูแลชุมชนของเรา

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากอะไร เพราะใช้การเดินทางโดยรถส่วนตัว ซึ่งใช้รถจักรยานยนต์เป็นหลัก เพราะระยะทางก็ไม่ไกล ถนนหนทางก็สะดวก ส่วนเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ทราบข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เพราะหน่วยงานมีการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ และมีรถแห่หาเสียงทั้งของหน่วยงานของรัฐ และของผู้สมัคร

มนตรี จันทร์พุ่ม (2564, 13 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า เหตุผลที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะ อยากใช้สิทธิทางการเมืองที่ตนมี ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเลือกคนดีและทำงานเก่งมาบริหารงาน มาบริหารจังหวัดของเรา ซึ่งการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ไม่ได้รู้จักผู้สมัคร ไม่รู้จักพรรค แต่เลือกเพราะเขามีผลงาน ซึ่งรู้สึกว่าเขาบริหารงานเก่ง เป็นคนที่เหมาะสมที่จะได้รับเลือกตั้ง

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เลือกจากความเป็นคนดี และบริหารงานเก่ง และมีความเป็นผู้นำ รู้จักกับผู้สมัครทุกทีม และเป็นญาติกับผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลยเลือกทั้งคนและพรรคของผู้สมัครคนนั้นด้วย เพราะผู้สมัครที่เราเลือก

นั้น ก็เป็นคนดี และทำงานเก่งอยู่แล้ว บวกกับทีมของเขามีผลงานที่เห็นในเชิงประจักษ์ และที่สำคัญ เขามีทีมของเขาเข้มแข็ง ซึ่งมั่นใจว่าเขาจะพัฒนาหมู่บ้านของเราได้อย่างดี

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากมาก เพราะอยู่ใกล้หน่วยเลือกตั้ง ส่วนข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ได้ทราบข่าวสารอยู่ตลอด เพราะมีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งในหลายช่องทาง

ศักดิ์อนันต์ ทองกิม (2564, 5 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เนื่องจากขณะนั้นได้ทำงานโรงแรมซึ่งเป็นช่วงที่พี่แขกมาพักก่อนข้างเยอะเลยไม่ได้ลงงานไว้ล่วงหน้า จึงไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิได้ ซึ่งก็ไม่ได้ซีเรียสอะไรที่ไม่ได้มาใช้สิทธิ เพราะภารกิจงานสำคัญไม่สามารถทำงานมาได้

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้วางแผนล่วงหน้าไว้ล่วงหน้า เพราะตั้งใจต้องมาเลือกตั้งให้ได้ เนื่องจากรู้จักกับผู้สมัคร ซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นน้ำและน้องสาว จึงต้องวางแผนล่วงหน้าเพื่อจะต้องเดินทางมาใช้สิทธิให้ได้ สำหรับเหตุผลที่เลือกผู้สมัครคนไหน หลักๆ ก็คือเป็นคนรู้จักและเป็นญาติกัน ประกอบกับเขาเป็นคนดี คนจริง เป็นคนที่เข้าถึงชาวบ้าน ซึ่งการเดินทางมาเลือกตั้งครั้งนี้คือมาด้วยใจ เลือกเพราะความรักความเคารพในความเป็นเครือญาติและความเป็นคนดี ไม่ได้มาเลือกเพราะมีการซื้อเสียงขายเสียง

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากมาก เพราะใช้การเดินทางโดยรถส่วนตัว ส่วนข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ได้ทราบข่าวสารอยู่ตลอด เพราะติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะทางโซเชียล หรือข่าวสารทางโทรทัศน์ และญาติก็ติดต่อสื่อสารกันตลอดเพื่อให้ได้เดินทางมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

วสันต์ ทองเงิน (2564, 8 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่เนื่องด้วยอาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นจึงไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เพราะอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทางมาเลือกตั้ง

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น พี่งสมัครรับเลือกตั้งจึงต้องเดินทางกลับมาใช้สิทธิ

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากมาก เพราะใช้การเดินทางโดยรถส่วนตัว แต่ด้วยอยู่ไกล ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จึงกลับมาเท่าที่

จำเป็น ส่วนข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ได้ทราบข่าวสารอยู่ตลอด ไม่ว่าจะทางโซเชียล และญาติๆ ก็ติดต่อมาตลอด

สุวิจักขณ์ จันทรัง (2564, 12 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เนื่องจากทำงานอยู่กรุงเทพมหานคร ไม่สะดวกที่จะทิ้งงานเพื่อเดินทางกลับมาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

แต่สำหรับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กลับมาเลือกตั้ง เนื่องจากเป็นลูกของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องกลับมาเพื่อลงคะแนนเสียงให้พ่อและลูกทีม เพราะทุกคะแนนเสียงมีความสำคัญ ด้วยทีมงานของพ่อนั้นเป็นทีมงานที่ดี มีความพร้อมในการทำงาน จึงอยากให้ทีมของพ่อได้รับเลือกตั้ง

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบาก เพราะใช้การเดินทางโดยรถส่วนตัว แต่ระยะทางค่อนข้างไกลจึงไม่ได้เดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะไม่ว่าจะได้ใครเขาก็ต้องพัฒนาจังหวัดของเรา ส่วนเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะป็นข้อมูลจากญาติๆ หรือสื่อต่างๆ

อภิวัฒน์ จันทรังศรี (2564, 13 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ เนื่องจากทำงานอยู่ที่กระบี่ ไม่สะดวกในการเดินทางมาเลือกตั้งเพราะคิดว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็ไม่ได้มีผลอะไรมากมายกับหมู่บ้าน ไม่ว่าจะได้ใครก็รับได้หมด จึงไม่ได้เคร่งเครียดที่จะต้องเดินทางกลับมาเลือกตั้ง เพราะในการเดินทางแต่ละครั้งก็ต้องมีรายจ่าย และก็ต้องใช้เวลาในการเดินทาง

แต่สำหรับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กลับมาเลือกตั้ง เนื่องจากต้องการกลับมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อเลือกตัวแทนมาพัฒนาบ้านเกิด ซึ่งในการเลือกตั้งนั้นผมคำนึงถึงผลงาน ดูจากการทำงานของผู้สมัครเป็นหลัก เพราะทุกคนที่ลงสมัครก็เป็นคนที่รู้จักมักคุ้นกันทุกคนอยู่แล้ว และผู้สมัครทุกคนก็เป็นบุคคลที่มีบทบาทการทำงานมาทั้งหมด จึงใช้การมองและไตร่ตรองจากทุกอย่างที่ผู้สมัครได้สร้างผลงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา มาใช้ในการตัดสินใจ

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้มีความลำบากอะไร เพราะใช้การเดินทางโดยรถส่วนตัว ระยะทางก็ไม่ไกลมาก ส่วนเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ทราบข่าวในทุกการเลือกตั้งและติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลา

นราวิชญ์ เฟื่องนุ่น (2564, 16 ธันวาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากมีภารกิจงานส่วนตัวที่ต้องทำ และการเดินทางไปแต่ละครั้งก็ต้องทำงานอย่างน้อย 2 วัน และการเดินทางกลับไปใช้สิทธิก็ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางอีก ซึ่งส่วนตัวก็ไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องได้ผู้สมัครคนไหน เพราะที่ผ่านๆ มาไม่ว่าใครจะได้รับเลือกตั้งก็ไม่ได้มีความแตกต่างกัน

ส่วนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ถึงติดภารกิจก็ต้องขอมติ เพราะญาติเป็นหนึ่งในผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ก็เลยต้องกลับไปใช้สิทธิเพื่อช่วยเป็นหนึ่งในฐานคะแนนเสียง ซึ่งถือว่าหนึ่งคะแนนก็มีความสำคัญมาก ถึงจะต้องเสียเวลาหรือเสียค่าใช้จ่ายก็ต้องยอม เพื่อให้ญาติเราได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลหมู่บ้านของเรา

สำหรับการเดินทางไปใช้สิทธิก็ไม่ได้ลำบากอะไร เพียงแค่เสียเวลานิดหน่อยเพราะต้องเดินทางด้วยรถไฟ แต่ระยะทางก็ไม่ไกลมาก ส่วนเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งก็ได้ติดตามข่าวสารจากครอบครัวโดยตลอด

วิเชียร พลสุต (2564, 26 กรกฎาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำควรเป็นผู้ริเริ่มในการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ว่าจะด้านใดก็ตาม เพราะผู้นำควรเป็นแบบอย่างและต้นฉบับที่ดี ที่จะทำให้ประชาชนทำตาม เช่น ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของการเลือกผู้นำที่ดี แสดงให้เห็นถึงผลต่อตนเองและชุมชนโดยรวมในอนาคต ซึ่งอาจจะใช้โอกาสเวลาในการประชุมประจำเดือน หรือมีการพบปะตามวาระต่างๆ ในการชี้แจงพูดคุย ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งหรือการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ เช่น เมื่อจะมีการเลือกตั้งก็ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ สิทธิหน้าที่ ที่เราพึงมี รวมทั้งหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เราจะต้องเลือกตัวแทนไปทำงาน ว่าหน่วยงานนั้นสำคัญกับเราอย่างไรบ้าง เพื่อให้ทุกคนได้เห็นความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในทุกรูปแบบ

สิทธิชัย จันทรคง (2564, 3 สิงหาคม, บทสัมภาษณ์) หากมองให้ภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลในตา ผมคิดว่าอยู่ในระดับดีมาก คนมาใช้สิทธิค่อนข้างมาก สำหรับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่สำหรับการมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น มีผู้มาใช้สิทธิต่ำกว่า อาจเป็นเพราะความใกล้ชิดกันของผู้สมัครกับชุมชน เพราะประชาชนไม่ค่อยรู้จักผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงอาจทำให้ขาดแรงกระตุ้นที่จะมาใช้สิทธิ ในความคิดผมผู้ที่อาศัยในพื้นที่ส่วนมากจะมาใช้สิทธิอยู่แล้ว แต่ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิอาจเป็นเพราะ ไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ ประกอบกับไม่ได้มีเป้าหมายว่าจะเลือกใครเพราะไม่ได้รู้จักกับผู้สมัครอยู่แล้ว เลยไม่ทิ้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาใช้สิทธิ

ซึ่งสำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น ส่วนที่แนะนำคือ ผู้บริหารระดับจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ ต้องมีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น สร้างความรู้จักและความคุ้นเคยกับประชาชน การสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รู้จัก ได้มองเห็นว่ายังมีหน่วยงานระดับจังหวัดดูแลชุมชนเราอยู่ด้วย ไม่ใช่มาลงพื้นที่เอาทีต่อเมื่อต้องการคะแนนเสียง เพราะชาวบ้านทุกคนต้องการคนที่มาดูแลชุมชนเขาอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่มาลงพื้นที่แค่ช่วงที่ตนต้องการคะแนนเสียง เพราะประชาชนปัจจุบันนี้เขามองทุกอย่างกว้างขึ้น เพื่อที่เขาจะได้เลือกคนที่ดีที่จะมาบริหารจริงๆ ไม่ใช่เข้ามาเพื่ออาศัยคะแนนเสียงจากชาวบ้านเพียงเพื่อเป็นทางผ่านให้ได้เข้ามาซึ่งการเป็นตัวแทน

สำหรับความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการประชาคม กิจกรรมหมู่บ้าน ชุรกิจชุมชน หรือหากดูจากภาพรวมในชุมชนแล้วประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญมากสักเท่าไร ดังนั้นหน่วยงานของรัฐควรส่งเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลในส่วนนี้ เช่นลงพบปะพูดคุยกับประชาชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพราะเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกที่ต้องการจะดูแลประชาชน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนรู้สึกอุ่นใจ และมีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐจัดให้

สาววิภาวดี อีต่อง (2564, 24 สิงหาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่เป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นของเรา จากข้อมูลจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นที่ผ่านมา จะเห็นว่าประชาชนในตำบลของเราค่อนข้างให้ความสำคัญของการเลือกตั้งระดับตำบลมากกว่า เพราะประชาชนส่วนมากจะใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นที่เน้นเลือกคนรู้จัก คนใกล้ชิด มาเป็นผู้บริหาร เพราะคิดว่าสามารถตอบสนองความต้องการของคนในตำบลและสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้ รวดเร็วและทั่วถึง ซึ่งมีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลโดยตรง

ซึ่งสำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้น คิดว่า อยากให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตัวเองและสังคมที่ควรจะได้รับ ซึ่งรัฐก็ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และตัวประชาชนเองก็ควรเห็นคุณค่าของสิทธิที่เราพึงมี เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมันคือการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองขั้นพื้นฐาน ตามหลักประชาธิปไตยที่ทุกคนเรียกร้องและต้องการอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น เป็นการเข้าไปเลือกตัวแทนที่เราต้องการ เพื่อคะแนนเสียงของเราแม้จะแค่หนึ่งคะแนนเสียง แต่มีค่าที่จะเป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้นได้ ดังนั้นรัฐควรรหาแนวเพื่อธรรมาภิบาลให้ประชาชนร่วมใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากขึ้น สิ่งที่จะทำให้ทำได้ง่ายที่สุด เช่น การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

1.3 สำหรับความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ เช่น

1) ควรเปิดโอกาสให้มีการสอดส่องการเลือกตั้งอย่างสุจริตเที่ยงธรรม การเลือกตั้งที่ดี ควรโปร่งใส ทุกคนสามารถเข้ามาสังเกตการณ์เลือกตั้งได้ สามารถเข้ามาตรวจสอบได้ จึงจะเกิดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม รวมไปถึงหลังเลือกตั้งที่เราต้องตรวจสอบ การนับคะแนน การเลือกตั้งซ่อม ว่ามีความเป็นธรรมเกิดขึ้นกับทุกฝ่ายหรือไม่

2) ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมทางการเมืองผ่านช่องทางของหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน เพื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีความน่าเชื่อถือ เพราะประชาชนมักชอบเสพข่าวทางโซเชียล ซึ่งบางทีก็ไม่ตรงกับความจริง ทำให้การรับข้อมูลเป็นไปอย่างไรประสิทธิภาพ การดูข้อมูลจากโซเชียลเป็นการเข้าถึงข้อมูลที่ง่ายและหลากหลาย แต่สิ่งสำคัญคือความถูกต้องของข้อมูลที่เราได้รับนั้นไม่รู้ว่าจริงเท็จแค่ไหน ซึ่งคนติดตามก็ควรใช้วิจารณญาณในการรับข่าวสาร เพราะไม่มีใครรู้ว่ามีการบิดเบือนหรือไม่ ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลที่มีการมุ่งร้ายออกมาโจมตีฝ่ายตรงข้ามหรือไม่ การติดตามสถานการณ์การเลือกตั้ง การตามข่าวของ กกต. ถึงความคืบหน้าในการจัดการเลือกตั้งไปถึงไหนแล้ว รวมไปถึงกฎหมายที่ออกมาช่วงเลือกตั้งว่าเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายหรือไม่ แค่นี้ก็ถือได้ว่าเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของเราแล้ว

ณัฐวัตร เอียดทอง (2564, 24 สิงหาคม, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า จากการเลือกตั้งท้องถิ่นในครั้งที่ผ่านมา จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งระดับตำบลจะมีผู้มาใช้สิทธิค่อนข้างเยอะ แต่ระดับจังหวัดจะมีผู้มาใช้สิทธิที่น้อยกว่า ซึ่งสาเหตุอาจจะมาจากการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการเลือกตั้งระดับจังหวัด ความสนใจหรือใกล้ชิดหรือความต้องการไปใช้สิทธิจะน้อยกว่าระดับตำบล เพราะการเลือกตั้งในระดับจังหวัดนั้นเป็นการเลือกตั้งโดยรวม ประชาชนอาจได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครน้อยกว่าระดับตำบลมาก การหาเสียงหรือการเข้าถึงประชาชนของผู้สมัครก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การใช้สิทธิลดลง อีกทั้งในการเลือกตั้งระดับจังหวัดนั้นบางคนคิดว่าไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อตนเองมากนัก เพราะอาจคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว ส่วนการเลือกตั้งในระดับตำบลคนส่วนใหญ่จะรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ต้องเลือกผู้นำหมู่บ้านของตนเอง ซึ่งอาจจะหาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น ด้วยการให้ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ รวมไปถึงกระตุ้นถึงความรับผิดชอบต่อตนเองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรืออาจมีการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับวันเวลาและผู้สมัครให้กระจายและทั่วถึงกว่าที่ผ่านมา ไม่ใช่เพียงแค่การติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามจุดต่างๆ แต่ควรเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของเลือกผู้นำที่ดี จะมีผลต่อตนเองและชุมชนโดยรวมเป็นอย่างมาก อาจใช้วิธีการพบปะประชาชนในวันที่มีการประชุมหมู่บ้าน หรืออาจลงพื้นที่เพื่อพบปะพูดคุยกับประชาชนพร้อมกับการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น หรืออาจจะใช้วิธีการกระตุ้นด้วยการจัดการแข่งขันเพื่อเพิ่มความสนใจจากประชาชน เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ แข่งขัน ระหว่างชุมชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิ

สำหรับความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ เช่น การใช้สิทธิที่จะถอดถอนตัวแทน กรณีที่เห็นว่าตัวแทนนั้นไม่ได้มีความตั้งใจในการทำงาน และสร้างความเสื่อมเสียให้กับท้องถิ่นของตนเอง หรืออาจส่งเสริมให้ประชาชนช่วยกัน สอดส่อง ดูแล ควบคุมให้การทำงานของตัวแทน เป็นไปในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

สมพงษ์ กลับจันทร์ (2564, 21 กันยายน, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบงานเลือกตั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ อธิบายให้ประชาชนรู้ถึงหน้าที่ สิทธิที่พึงมีในการเลือกตั้ง อีกทั้งผู้สมัครควรมีส่วนร่วมในการณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งจากการมีส่วนร่วมที่ผ่านมาเห็นได้ว่าประชาชนค่อนข้างให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งระดับตำบลมาก และระดับจังหวัดกลับมีน้อยกว่าค่อนข้างมาก ซึ่งดูเหมือนว่าประชาชนค่อนข้างให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งระดับตำบลมากกว่าเพราะคิดว่ามันเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งประชาชนจะคิดว่าการเลือกตั้งระดับตำบลมีผลกับประชาชน โดยตรง สำหรับความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ นั้น อยากส่งเสริมให้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารอย่างเป็นรูปธรรม

ปัญญาวุฒิ จิตรอักษร (2564, 28 กันยายน, บทสัมภาษณ์) ให้สัมภาษณ์ว่า จากการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งที่ผ่านมา คนในตำบลจะเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดูได้จากผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในแต่ละครั้ง ซึ่งก็ไม่ว่าสาเหตุที่แท้จริงมาจากไหน แต่จากการสังเกตและความคิดส่วนตัวคิดว่า คนในตำบลคิดว่าการเลือกตั้งในระดับจังหวัดนั้นเป็นการเลือกตั้งโดยรวม ประชาชนอาจได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครน้อยกว่าระดับตำบลมาก การหาเสียงหรือการเข้าถึงประชาชนของผู้สมัครก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การใช้สิทธิลดลง ซึ่งในการหาเสียงของการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรงมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นหวัคะแนนเป็นคนลงหาเสียงเอง ทำให้ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญสักเท่าไร อีกทั้งในการเลือกตั้งระดับจังหวัดนั้นบางคนคิดว่าไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อตนเองมากนัก เพราะอาจคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว ส่วนการเลือกตั้งในระดับตำบลคนส่วนใหญ่จะรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่จำเป็นเพราะต้องเลือกผู้นำหมู่บ้านของตนเอง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้มาใช้สิทธิค่อนข้างแตกต่างกัน ดังนั้น สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้น คิดว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ผู้นำชุมชน ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งทั่วถึงในทุกพื้นที่ เกี่ยวกับรายละเอียดการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และควรมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของการเลือกผู้นำที่ดี แสดงให้เห็นถึงผลต่อตนเองและชุมชนโดยรวมในอนาคต

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยผู้ศึกษาได้สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.1.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

1.2.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จำนวน 340 คน และกลุ่มตัวอย่างจากการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 16 คน โดยคัดเลือกจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มีมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้ที่ไม่ได้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้นำชุมชนและตัวแทนชุมชนที่เลือกแบบเจาะจงเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล เกี่ยวกับ

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น และความต้องการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านอื่นๆ

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 ฉบับ

2) ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต และจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติ ได้แก่ การแจกแจง ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standary Deviation: S.D) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลของบุคคลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์จากแบบสอบถามในครั้งนี้นี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 60.30) ส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย (ร้อยละ 39.70) โดยมีกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 37.10) ประกอบอาชีพเกษตรกร เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.50) ระดับการศึกษาจำนวนมากที่สุดคือระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 35.90) มีรายได้ต่อเดือน จำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มระดับ 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 53.50)

และข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เป็นเพศชาย 12 คน (ร้อยละ 75) เพศหญิง 4 คน (ร้อยละ 25), อายุระหว่าง 21 – 25 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 6.25), อายุระหว่าง 26 – 30 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 6.25), อายุระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 12.50), อายุระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 12.50), อายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 12.50), อายุระหว่าง 46 – 50 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 12.50), อายุระหว่าง 51 – 55 ปี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 18.75), อายุระหว่าง 56 – 60 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 12.50), และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน (ร้อยละ 6.25)

1.3.2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทราบในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.60) ซึ่งได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.60)

สำหรับผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิ (ร้อยละ 2.40) เหตุผลเพราะไม่สามารถเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งได้ เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ (ร้อยละ 37.50) ส่วนผู้ที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เหตุผลส่วนใหญ่ คือ กลัวเสียสิทธิตามกฎหมาย (ร้อยละ 45.50)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มาเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มที่ไม่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้สัมภาษณ์ทั้ง 2 กลุ่มรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ที่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพราะตระหนักในหน้าที่ และอยากเลือกคนที่ดีมีนโยบายที่ดีมาบริหารท้องถิ่น ส่วนการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น คือเพราะรู้จักกับผู้สมัคร อยากมาเลือกคนที่เป็นญาติกับตน และเป็นคนที่สร้างผลงานให้กับชุมชน ให้ได้เข้ามาบริหารชุมชนของตน ส่วนผู้ที่ไม่ได้เดินทางไปเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เหตุผลเพราะทำงานอยู่ในต่างพื้นที่ ซึ่งติดภารกิจเรื่องงาน จึงไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิได้ เนื่องจากในการแต่ละครั้งก็มีค่าใช้จ่ายมาก และต้องเสียเวลาในการเดินทาง จึงเดินทางกลับมาเท่า ที่จำเป็น และก็คิดว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นการเลือกตั้งในระดับจังหวัด ซึ่งเป็นการเลือกตั้งโดยรวมไม่ได้มีผลอะไรมากมายกับหมู่บ้าน

1.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยความคิดเห็น

1) ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรง ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

พบว่า ความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8144$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการบุคคลที่บริหารท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.32$)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากผู้ให้สัมภาษณ์ จากผู้ที่มาเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรง คือ ต้องการบุคคลที่เป็นคนดี เป็นคนที่มี ความมุ่งมั่นในมาทำงาน ทำงานเก่ง และเป็นบุคคลที่เหมาะสมเพื่อที่จะให้เข้ามาบริหารชุมชน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์พิจารณาจากผลงาน และภาพรวมจากการทำงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร เพราะไม่ได้รู้จักกับผู้สมัครโดยตรงจึงต้องอาศัยการพิจารณาจากภาพรวมของการทำงานและปฏิสัมพันธ์ต่างๆ

จากที่ผ่านมา และสำหรับความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เลือกผู้สมัครจากคนที่รู้จัก ประกอบกับเป็นคนดีและบริหารงานเก่ง และมีความเป็นผู้นำ ซึ่งดูจากผลงาน และจากการทำงานที่ผ่านมา เพราะอยากได้คนที่มีความพร้อมมาดูแลชุมชนของตน

สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มที่ไม่ได้มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกจากผู้สมัครที่เป็นญาติและเป็นบุคคลในครอบครัว ซึ่งต้องวางแผนที่จะเดินทางมาใช้สิทธิให้ได้ เพราะอยากให้คนที่เป็นญาติและครอบครัวเราได้เข้าไปเป็นตัวแทนในการพัฒนาชุมชน ซึ่งหนึ่งคะแนนเสียงก็มีค่าสำหรับผู้สมัคร

2) ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองในอุดมคติ พบว่า ความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองในอุดมคติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.8569$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการพรรคการเมืองที่บุคลากรในพรรคมีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ที่มาเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจริง ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความต้องการพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่น่าสนใจ เป็นพรรคการเมืองที่พร้อมในการทำงานให้กับชุมชน โดยดูจากนโยบาย และผลงานที่ผ่านมา และสำหรับการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ได้มีความต้องการในด้านนโยบาย และต้องการพรรคที่มีผลงานโดดเด่น พรรคที่สมาชิกในพรรคมีคุณภาพและมีความพร้อมในการทำงาน

สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มที่ไม่ได้มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองจากผู้สมัครเป็นญาติและเป็นบุคคลในครอบครัวของตน ซึ่งผู้สัมภาษณ์มีความมั่นใจในตัวผู้สมัครว่าผู้สมัครที่เป็นญาติของตนต่างเป็นบุคคลที่ดีและมีความพร้อมในการทำงานเพื่อชุมชน

3) ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทาง พบว่า ปัญหาอุปสรรคการเดินทาง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.1206$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาอุปสรรคการเดินทางไปใช้สิทธิ ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) และ

ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความลำบากของเส้นทางที่ท่านใช้เดินทางไปใช้สิทธิ ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.07$)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มาเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มที่ไม่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้สัมภาษณ์ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีปัญหาอุปสรรคในด้านการเดินทาง ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ถนนหนทางค่อนข้างสะดวก และระยะทางในการเดินทางก็ไม่ได้ไกลมาก จึงไม่มีอุปสรรคใดๆในการเดินทาง ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ต่างพื้นที่ส่วนมากจะใช้รถส่วนตัวในการเดินทาง เพียงแต่มีอุปสรรคในด้านระยะเวลาในการเดินทางที่ค่อนข้างไกล และการทำงานที่ไม่สามารถลงงานได้

4) ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.7832$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งได้รับข้อมูลข่าวสารจากกรรหาเสียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลต่างๆ (เช่น เจ้าหน้าที่/ญาติ/เพื่อนบ้าน) ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มาเลือกตั้งทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มที่ไม่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่มาเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้สัมภาษณ์ทั้ง 2 กลุ่ม ต่างได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง เพราะปัจจุบันมีสื่อในหลายๆช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากโซเชียล จากกรรหาเสียงประชาสัมพันธ์ทั้งของหน่วยงาน และของผู้สมัคร และมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง

1.3.4 ผลการทดสอบสมมติฐานในการศึกษา

1) ระดับความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอยะยง จังหวัดตรัง อยู่ในระดับมาก

2) ระดับปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทาง และปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอยะยง จังหวัดตรัง อยู่ในระดับปานกลาง

2. อภิปรายผล

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ศึกษาเปรียบเทียบกรณี การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ผลการศึกษา พบว่า

2.1 ประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอ ห้วยยอด จังหวัดตรัง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง ซึ่งจากการ สืบถามแบบสอบถามจะเห็นได้ว่า ร้อยละ 97.60 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่ง จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.30) เป็นกลุ่มอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 37.10) ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกร เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.50) และศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 35.90) มีรายได้ต่อเดือนจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มระดับ 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 53.50)

จะเห็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยที่ประชาชนส่วนมากก็ ไปใช้สิทธิอย่างมีคุณภาพ จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าบริบทในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกัน จาก งานหลายชิ้นมักมีการเน้นย้ำว่าบุคคลในชนบทมักจะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของการ เลือกตั้ง ต่างกับชุมชนเมือง ซึ่งจากผลการศึกษาไม่สอดคล้อง ข้อสรุปจากงานวิจัยจำนวนมากที่มี การเน้นย้ำความแตกต่างระหว่างผู้เลือกตั้งในชนบทกับในเมือง และเน้นปัจจัยด้านการศึกษาและ ฐานะทางเศรษฐกิจ โดยชี้ว่าผู้เลือกตั้งชาวชนบทขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณค่าและ ความหมายของการเลือกตั้ง ขาดความเข้าใจในการปกครองแบบประชาธิปไตยทำให้ไม่รู้จักใช้สิทธิ ในการเลือกตั้งของตนอย่างมีความหมายไม่พิจารณาไตร่ตรองนโยบายของพรรคการเมืองเน้นแต่ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ประกอบกับฐานะอันยากจนทำให้ผู้เลือกตั้งชนบทตกอยู่ภายใต้การ อุปถัมภ์ของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ทำให้ถูกชักจูงโดยอิทธิพลในการออกเสียงเลือกตั้งมากกว่าที่จะ ใช้สิทธิในฐานะปัจเจกบุคคลที่มีอิสรภาพ ฐานะอันยากจนและการขาดการศึกษายังทำให้ชาวชนบท เห็นแก่อามิสสินจ้าง รับเงินจากหวัคะแนนและผู้สมัครรับเลือกตั้ง นำไปสู่ปัญหาการซื้อขายเสียงซึ่ง นักวิชาการจำนวนมากมองว่าเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของการสร้างประชาธิปไตยในสังคมไทย (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น.17-18)

2.2 ลักษณะการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

เมื่อพิจารณาจากการสำรวจแบบสอบถามแล้ว ภาพรวมของผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ (ร้อยละ 37.50) ซึ่งสำหรับผู้ที่มิมีปัญหาด้านสุขภาพนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งประเภทใด หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ก็คงไม่สามารถเข้าร่วมได้

จากผลการสัมภาษณ์ ผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากอาศัยอยู่ในต่างพื้นที่ ซึ่งบางคนอยากเดินทางมาใช้สิทธิแต่ไม่สามารถลงงานได้ และบางคนก็มองว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่มีความจำเป็นมากที่ต้องเดินทางไกลมาเพื่อใช้สิทธิ เพราะเสียทั้งเวลา และเสียทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งก็ไม่ได้มีเป้าหมายในผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่าต้องได้ใคร เพราะไม่รู้จักผู้สมัคร และไม่ค่อยมีข้อมูลของผู้สมัครและพรรค ทำให้ความสนใจที่จะไปใช้สิทธิจะน้อยกว่าระดับตำบล เพราะการเลือกตั้งในระดับจังหวัดนั้นเป็นการเลือกตั้งโดยรวม ก่อนข้างได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครน้อยกว่าระดับตำบลมาก การหาเสียงหรือการเข้าถึงประชาชนของผู้สมัครก็น้อย ซึ่งสิ่งนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การใช้สิทธิลดลง อีกทั้งในการเลือกตั้งระดับจังหวัดนั้นบางคนคิดว่าไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงต่อตนเองมากนัก และเรื่องไกลตัว จึงไม่ได้เห็นความสำคัญในการใช้สิทธิมากนัก ดังนั้นจึงตัดสินใจไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และสำหรับเหตุผลของผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะว่า มีความตระหนักในสิทธิหน้าที่ที่ตนมี และส่วนมากก็อาศัยอยู่ในพื้นที่ ซึ่งควรใช้สิทธิอย่างคุ้มค่า เพื่อเลือกคนดี คนเก่ง ทีมที่พร้อมที่จะมาบริหารชุมชน แต่ด้วยความที่ไม่ได้รู้จักกับตัวผู้สมัคร จึงต้องใช้การมองจากภาพรวม คือจากผลงาน หรือจากนโยบาย เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครนั้นๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนั้น หากมีการสื่อสารที่ดี ผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็สามารถนำข้อมูลจากการสื่อสารนั้นมาใช้ในได้ตัดสินใจได้

แต่ในส่วนของผู้ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กลับแตกต่างกัน คือไม่ว่าจะอาศัยอยู่ต่างพื้นที่ หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง แต่ก็ต้องกลับมาเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเหตุผลส่วนใหญ่จากการสัมภาษณ์ก็คือ ผู้ลงสมัครนั้นเป็นเครือญาติ และเป็นบุคคลที่รู้จักและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จึงไม่สามารถทิ้งสิทธิในส่วนนี้ โดยไร้ประโยชน์ จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้ที่ใช้สิทธิเลือกตั้งส่วนมากจะเห็นคุณค่าของความเป็นครอบครัว เครือญาติ และความสัมพันธ์ใกล้ชิด ครอบครัวจะมีการชักจูงให้สมาชิกในครอบครัวมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อเลือกบุคคลที่ตนพอใจ ไม่ว่าจะการเดินทางจะไกล จะมีค่าใช้จ่าย ก็พร้อมที่จะทำ โดยที่ไม่ได้รับผลตอบแทนก็ตาม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา งามโสภาก (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยศึกษาจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง

อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยผลการศึกษางานวิจัย พบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเหตุผลที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน และสำหรับผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เหตุผลส่วนใหญ่เพราะ เบื่อหน่ายการเลือกตั้ง ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเลือกตั้งจากสื่อต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับข่าวการเลือกตั้งจากสื่อ ประเภท ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ / คัทเอ๊าท์ และในด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยส่วนใหญ่พิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากตัวบุคคล และส่วนใหญ่มีการชวนไปเลือกตั้งภายในครอบครัว หรือเครือข่าย ซึ่งในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครนั้น ส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครที่เป็นเครือข่าย และชอบกับผู้รับสมัครเลือกตั้งเป็นการส่วนตัว และมีความสอดคล้องกับ งานของ เฟรเดอริก แซฟเฟอร์ ที่ได้ศึกษาการเมืองในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในประเทศเซเนกัล เพื่อทำความเข้าใจโลกทัศน์และพฤติกรรมทางการเมืองของชาวบ้านในหมู่บ้านที่ต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาของเขาพบว่า การเลือกตั้งถูกให้ความหมายผ่านโลกทัศน์และระบบคุณค่าที่ดำรงอยู่ในวัฒนธรรมของชาวบ้าน ความหมายของมันถูก “กรอง” และถูกตีกรอบผ่านโลกของความหมายที่ชาวบ้านยึดถือ เช่น ในกรณีของการใช้สิทธิลงคะแนน ชาวบ้านในเซเนกัล ไม่ได้มองว่าเป็นกิจกรรมของปัจเจกบุคคลที่จะเลือกและตัดสินใจตามความชอบส่วนบุคคล แต่เป็นกิจกรรมสาธารณะที่ชุมชนตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดร่วมกันของชุมชน มันจึงต้องผ่านการปรึกษาพูดคุยและต่อรองระหว่างคนในชุมชน และระหว่างผู้เลือกตั้งกับนักการเมือง (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2555, น.28-29)

2.3 ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคการเดินทาง ภาพรวมจากการสำรวจแบบสอบถามอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.1206$) ซึ่งสรุปได้ว่าการเดินทางนั้น ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ส่วนผลจากการสัมภาษณ์นั้นผู้ที่ไม่ได้เดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ได้มีอุปสรรคเรื่องการเดินทางโดยตรง แต่ด้วยระยะทางในการเดินทาง, ภาระหน้าที่งานที่ต้องรับผิดชอบ และค่าใช้จ่าย จึงทำให้ไม่สามารถเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งได้

2.4 ปัจจัยในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.7832$) ซึ่งสรุปได้ว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นไปในทางมีที่ มีช่องทางที่หลากหลายในการรับและส่งข่าวสาร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ต่างได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง เพราะปัจจุบันมีสื่อในหลายๆช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากโซเชียล จากรถแห่ประชาสัมพันธ์ทั้งของหน่วยงานและผู้สมัคร และมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง จึงทำให้ได้รับข่าวสารทันเหตุการณ์ ทำให้รู้ถึงวิธีการไปใช้สิทธิ ข้อมูลต่างๆในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง ที่ว่า การสื่อสารทางการเมือง เป็นพฤติกรรมขั้นพื้นฐานซึ่งมีความจำเป็นที่จะ

ขาดเสียมิได้ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารนั้นเป็นรากฐานของกิจกรรมทางสังคมและการเมือง มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนและอาศัยการสื่อสารเพื่อให้การอยู่ร่วมกับคนในสังคมเป็นไปโดยปกติสุข จากสังคมตั้งแต่ยุคคึกคักบรรพมาสู่สังคมที่ทันสมัยและสลับซับซ้อนเช่นในปัจจุบัน การสื่อสารยังคงมีความสำคัญอยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง มีเพียงแต่เครื่องมือและโครงสร้างทางการสื่อสารเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปเพื่อขยายบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมแต่ละสมัย (ยุทธพร อิศรัชย์, 2544, น. 28)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

3.1.1 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น

จากข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้สัมภาษณ์สามารถสรุปได้ดังนี้

1) หน่วยงานของรัฐควรมีส่วนร่วมในการสร้างความตระหนัก โดยมีการลงพื้นที่รณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชน ถึงบทบาทและหน้าที่ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อตนเองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนได้ทำความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นให้มากขึ้น ให้ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ประชาชนพึงมีพึงได้จากการบริหารท้องถิ่น และแนะนำประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่งภาครัฐจะมีบทบาทในส่วนนี้

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ผู้นำชุมชน ควรช่วยกันบูรณาการร่วม ในการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งทั่วถึงในทุกพื้นที่ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3) ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของการเลือกผู้นำที่ดี แสดงให้เห็นถึงผลต่อตนเองและชุมชนโดยรวมในอนาคต

4) ควรมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ แข่งขัน ระหว่างตำบลหรือจังหวัด เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3.1.2 แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านอื่นๆ

1) การมีส่วนร่วมในการสอดส่องการเลือกตั้งให้สุจริตเที่ยงธรรม

การเลือกตั้งที่ดี ควร โปร่งใส ทุกคนสามารถเข้ามาสังเกตการณ์เลือกตั้งได้ สามารถเข้ามาตรวจสอบได้ จึงจะเกิดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม รวมไปถึงหลังเลือกตั้งที่เรา

ต้องตรวจสอบ การนับคะแนน การเลือกตั้งซ่อม รวมไปถึงการตรวจสอบการทำงาน ว่ามีความเป็นธรรมเกิดขึ้นกับทุกฝ่ายหรือไม่

2) การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิที่จะถอดถอนตัวแทน

กรณี que เห็นว่าตัวแทนนั้น ไม่ได้มีความตั้งใจในการทำงาน และสร้างความเสียหายให้กับท้องถิ่นของตนเอง เพราะนี้อาจเป็นการดีที่จะเป็นการช่วยกัน สอดส่อง ดูแล ควบคุม ให้การทำงานของตัวแทน เป็นไปในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในเวทีประชาคมและการมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการคณะต่างๆของรัฐ

ปัจจุบันนี้ประชาชนค่อนข้างมีส่วนร่วมในเวทีประชาคมน้อยลง ซึ่งอาจเป็นเพราะไม่ทราบข่าวสารการจัดเวทีประชาคมของหน่วยงานรัฐ เกิดจากความเบื่อหน่ายกับการเข้าร่วมที่เหมือนไม่ได้ประโยชน์อะไรจากการเข้าร่วมประชาคมอย่างจริงจัง และด้วยการเข้าร่วมแต่ละครั้งประชาชนต้องสละเวลาเข้ามาเข้าร่วม ซึ่งประชาชนแต่ละคนต่างมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำงานเลี้ยงชีพ และไหนจะต้องเดินทางมาเข้าร่วมต่างต้องมีค่าใช้จ่าย

ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐมองเห็นจุดนี้ควรมีแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยไม่ให้ประชาชนต้องรับภาระในการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือดำเนินการต่างๆ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ควรมีค่าตอบแทนเล็กน้อย เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยไม่ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางและมีค่าตอบแทนเพื่อชดเชยเวลาการทำงาน หรือหากไม่สามารถมีค่าตอบแทนให้ประชาชนในส่วนนี้ได้ก็ควรให้การเข้ามามีส่วนร่วมแต่ละครั้งเกิดประโยชน์ต่อประโยชน์และคุ้มค่าต่อประชาชนอย่างเต็มที่

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในตาเปรียบเทียบการเลือกตั้งของครั้งที่ผ่านมามีเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556 และครั้งที่เพิ่งผ่านมามีคือ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 เพื่อนำมาพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป

2) ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในตา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในตา พนักงานส่วนตำบล และพนักงานในองค์กร เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการสำนักกฎหมาย. (2558). ระบบการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากับพัฒนาการทางการเมืองของประเทศไทย. บทนำบทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ. สืบค้นจาก https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/Interview/IN60_%20jun_12_2.pdf
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (ม.ป.ป.). การสื่อสารทางการเมืองระดับชาติ. สืบค้นจาก <https://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/UploadedFile/น.%2010%20อ.เกรียงศักดิ์.pdf>
- เกษียร เตชะพีระ. (2551). ทางแพร่งและพงหนามทางผ่านสู่ประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- เกสร พุมนวน. (2564, 13 ธันวาคม). เกษตรกร. [บทสัมภาษณ์].
- โกวิท พวงงาม. (ม.ป.ป.). ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล. สืบค้นจาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล#cite_note-1
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2550). ปรวิญญาสาเกล้าด้วยสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- ณรงค์ ชัยวงศ์. (2564, 9 ธันวาคม). ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน. [บทสัมภาษณ์].
- ณัฐวัตร เอียดทอง. (2564, 24 สิงหาคม). ครู. [บทสัมภาษณ์].
- ชนศักดิ์ สายจำปา. (2561). หลักและแนวทางการวิเคราะห์การเมืองท้องถิ่น. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นราวิชญ์ เฟื่องนุ่น. (2564, 16 ธันวาคม). พนักงานเอกชน. [บทสัมภาษณ์].
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2554). การเมืองท้องถิ่น การเมืองของใคร โดยใคร เพื่อใคร. นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. (2555). การเมืองว่าด้วยการเลือกตั้ง : วาทกรรม อำนาจ และพลวัตรชนบทไทย. นนทบุรี: ฟ้าเดียวกัน.
- _____. (2559). ระบบการเลือกตั้งท้องถิ่น: สภาพปัญหาและข้อเสนอในการปฏิรูป. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- ปัญญาวุฒิ จิตรอักษร. (2564, 28 กันยายน). สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา. [บทสัมภาษณ์].

- ปิยะรัตน์ สนแจ้ง. (2562). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562*. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพมหานคร.
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (ม.ป.ป.). *การสังเคราะห์การสื่อสารและพลวัตทางการเมือง*. สืบค้นจาก <https://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/UploadedFile/น.%2015%20อ.พลศักดิ์.pdf>
- พิศาล มุกดาร์สมิ. (2561). *การเมืองการปกครองไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มนตรี จันทร์พูน. (2564, 13 ธันวาคม). พนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลในเดา. [บทสัมภาษณ์].
- ยุทธพร อิศรัชย์. (2544). *อินเทอร์เน็ตกับการเมืองไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2561). *วิเคราะห์การเมือง*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2563). *การวิเคราะห์การเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยุพดี วิภคภูมิประเทศ. (2558). *การสื่อสารทางการเมืองของพลตรีจำลอง ศรีเมือง ศึกษาในช่วงเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2523-2553*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพมหานคร.
- ลัดดา งามโสภณ. (2553). *แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขต อำเภอนาวังบุรี จังหวัดกำแพงเพชร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- วรัญญา ประเสริฐ. (2560). *การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2559*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- วสันต์ ทองเงิน. (2564, 8 ธันวาคม). ธุรกิจส่วนตัว. [บทสัมภาษณ์].
- วิเชียร พลสุด. (2564, 26 กรกฎาคม). ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเดา. [บทสัมภาษณ์].
- วิภาวดี อีล่อง. (2564, 24 สิงหาคม). รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง. [บทสัมภาษณ์].
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). *การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.

- ศักดิ์อนันต์ ทองกั้ว. (2564, 5 ธันวาคม). พนักงานเอกชน. [บทสัมภาษณ์].
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล. (2563). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสัญญาธรรมศักดิ์เพื่อ
ประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพงษ์ กลับจันทร์. (2564, 21 กันยายน). ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา.
[บทสัมภาษณ์].
- สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ. (2553). *การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองในการออกเสียง
ประชามติและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2550: จังหวัด
ขอนแก่น*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สากล พรหมสถิตย์ นพคุณ ชีระวงศ์กัญญา. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง
Public Participation in Politics*. งานประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่
7/2561 “รัฐประศาสนศาสตร์ไทย 4.0 : ประชาธิปไตย นวัตกรรม และความท้าทาย” สืบค้น
จาก [http://blog.bru.ac.th/wp-content/uploads/bp-attachments/15097/การมีส่วนร่วม
ของประชาชนในทางการเมือง.pdf](http://blog.bru.ac.th/wp-content/uploads/bp-attachments/15097/การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง.pdf)
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2559). *ประชาธิปไตยจะก้าวไกล หากคนไทยมีส่วนร่วม*.
สืบค้นจาก (https://www.ect.go.th/dec/ewt_news.php?nid=71&filename=index)
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองส่วน
ท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สิทธิชัย จันทร์คง. (2564, 3 สิงหาคม). รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา. [บทสัมภาษณ์].
- สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. (2558, 10 กุมภาพันธ์). *ระบบการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากับพัฒนาการ
ทางการเมืองของประเทศไทย*. บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ. สืบค้นจาก
[https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/
Interview/IN60_%20jun_12_2.pdf](https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/Interview/IN60_%20jun_12_2.pdf)
- สุจิน นาคแพ้. (2564, 13 ธันวาคม). ครู. [บทสัมภาษณ์].
- สุวิจักขณ์ จันทร์คง. (2564, 12 ธันวาคม). ทนายความ. [บทสัมภาษณ์].
- เสนีย์ คำสุข. (2560). *สัมมนาประเด็นการเมืองการปกครองท้องถิ่น*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- องค์การบริหารส่วนตำบลในเตา. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566-2570*. สืบค้นจาก
https://www.muangtao.go.th/select_news.php?news_id=748
- อภิวัฒน์ จันทร์ศรี. (2564, 13 ธันวาคม). รับจ้าง. [บทสัมภาษณ์].

อรรถสิทธิ์ เมืองอินทร์. (ม.ป.ป.). *การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ*. สืบค้นจาก

http://www.clm.up.ac.th/doc/ebook_001.pdf

อารี เกิดโหนด. (2564, 9 ธันวาคม). รัชการ. [บทสัมภาษณ์].

อำนาจ ศรีพระจันทร์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

อุดม เกสโรทยาน. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, อุดรดิตถ์.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น ศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัด ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง”

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโท
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ข้อมูลที่ได้ นำมาใช้เพื่อประกอบการศึกษาเท่านั้น ผู้ศึกษาจึงขอ
ความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูลที่แท้จริงอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในการศึกษาครั้งนี้
และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

(ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง)

ส่วนที่ 2 ระดับปัจจัยความคิดเห็น

(ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดตรัง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง)

ส่วนที่ 3

ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย ใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

อายุ 18 – 30 ปี อายุ 31 – 40 ปี
 อายุ 41 – 50 ปี อายุ 51 – 60 ปี
 อายุ 61 – 70 ปี อายุมากกว่า 70 ปี

3. อาชีพ

เกษตรกร รับจ้างทั่วไป
 ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
 นักเรียน/ นักศึกษา ลูกจ้างหน่วยงานราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
 ลูกจ้างบริษัทเอกชน อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.
 อนุปริญญา/ ปวท./ ปวส. ปริญญาตรี
 ปริญญาโท หรือสูงกว่า

5. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท
 10,000 – 15,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท
 20,001 – 25,000 บาท มากกว่า 25,000 บาท
 ไม่มีรายได้

ส่วนที่ 2 ระดับปัจจัยความคิดเห็น

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย ใน ตามที่ท่านต้องการ เพียงข้อเดียว

ข้อที่	คำถาม
1	ท่านทราบหรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุน/ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ และแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่ สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ
2	เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 ที่ผ่านมา ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดตรัง หรือไม่ ☐ ไปใช้สิทธิ (ข้ามไปตอบ ข้อ 4) ☐ ไม่ไปใช้สิทธิ (ตอบข้อ 3 แล้วข้ามไปตอบตอนที่ 2 ต่อ)
3	เหตุผลใดที่ท่านไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง ☐ ไม่ว่าง/ติดภารกิจ ☐ ไม่ชอบ/ไม่รู้จักผู้สมัครเลือกตั้ง ☐ ไม่ทราบว่ามีการเลือกตั้ง ☐ ไม่อยากมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ☐ ไม่ชอบนโยบายของพรรคการเมือง ☐ เส้นทางเดินทางที่ลำบาก ☐ ไปไม่ทันเวลา ☐ ไม่สามารถเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งได้เนื่องจากไม่มียานพาหนะ ☐ ไม่สามารถเดินทางไปยังหน่วยเลือกตั้งได้เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ ☐ คิดว่าการเลือกตั้งนายก อบจ. ไม่มีความสำคัญต่อท้องถิ่นของท่าน ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อที่	คำถาม
4	<p>เหตุผลที่ท่านตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้ง</p> <p>☐ กลัวเสียสิทธิตามกฎหมาย</p> <p>☐ ได้รับสิ่งของตอบแทน (เงิน/ สิ่งของ หรือผลประโยชน์อื่นๆ)</p> <p>☐ อยากได้คนดีมาบริหารท้องถิ่น</p> <p>☐ อยากได้คนมีความสามารถมาบริหารท้องถิ่น</p> <p>☐ รู้จักกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง</p> <p>☐ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่</p> <p>☐ ได้รับการชักชวน</p> <p>☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....</p>

ตอนที่ 2 ระดับความเห็นต่อปัจจัยในด้านต่างๆ

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย \surd ในช่องคำตอบเพียงช่องเดียว โดยให้ตรงกับความเห็นของท่าน

โดยกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

1. ด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก					
2	เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับประชาชนได้ดี					
3	มีความซื่อสัตย์ สุจริต					
4	เป็นบุคคลในพื้นที่					
5	เป็นบุคคลที่ท่านรู้จักเป็นการส่วนตัว					
6	เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี พุดจาดี สื่อสารเก่ง					

ข้อที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
7	เป็นบุคคลที่บริหารท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี					
8	เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล					
9	เป็นบุคคลที่ชอบลงพื้นที่พบปะประชาชน					
10	เป็นบุคคลที่ให้ผลประโยชน์ต่อท่าน					

2. ด้านปัจจัยความต้องการในคุณสมบัติของพรรคการเมืองในอุดมคติของท่าน

ข้อที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	เป็นพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่ตนพอใจ					
2	เป็นพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่ดีต่อส่วนรวม					
3	เป็นพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง					
4	เป็นพรรคการเมืองที่เคยได้รับการเลือกตั้งมาก่อน					
5	เป็นพรรคการเมืองที่บุคลากรในพรรคมีคุณภาพ					
6	เป็นพรรคการเมืองของเด็กรุ่นใหม่					
7	เป็นพรรคการเมืองที่มีผลงานดีในอดีตที่ผ่านมา					
8	เป็นพรรคการเมืองที่ยึดมั่นในแนวทางประชาธิปไตย					
9	เป็นพรรคการเมืองที่มีความเข้มแข็ง สามัคคี ไม่แตกแยก					

3. ด้านปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการเดินทาง

ข้อที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ปัญหาและอุปสรรคด้านร่างกายในการเดินทางไปใช้สิทธิ					
2	ความลำบากในเรื่องยานพาหนะในการเดินทางไปใช้สิทธิ					
3	ความลำบากของเส้นทางที่ท่านใช้เดินทางไปใช้สิทธิ					

4. ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง

ข้อที่	คำถาม	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากโซเชียลมีเดีย/ ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต มากน้อยแค่ไหน					
2	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์/ วิทยุมากน้อยแค่ไหน					
3	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากรถแห่หาเสียงมากน้อยแค่ไหน					
4	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งลงพื้นที่หาเสียงมากน้อยแค่ไหน					
5	ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากบุคคลต่างๆ (เช่น เจ้าหน้าที่/ญาติ/ เพื่อนบ้าน) มากน้อยแค่ไหน					

ส่วนที่ 3

ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

คำชี้แจง เติมข้อความที่ท่านต้องการเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในด้านอื่นที่ท่านต้องการ.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น

: ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง”

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....

ตำแหน่ง/อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้อที่ 1 จากการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563 ที่ผ่านมา โดยรวมท่านคิดว่าเป็นอย่างไรบ้าง (การแสดงออกถึงการมีส่วนร่วม)

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 2 จากข้อมูลที่คุณศึกษาได้ศึกษาในการทำการค้นคว้าอิสระชิ้นนี้ ได้ข้อมูลว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา ได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง (เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563) น้อยกว่า เมื่อคราวเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา (เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556) เกือบร้อยละ 20 ท่านคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 3 ท่านมีแนวทางอย่างไรบ้างที่จะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นมากขึ้น

ข้อที่ 4 ในความคิดของท่าน ท่านคิดว่าการเลือกตั้งทั้ง 2 ครั้ง มีความสำคัญและส่งผลต่อท่านและประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในตา อย่างไรบ้าง

ข้อที่ 5 นอกจากการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นแล้ว ท่านอยากให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด (สามารถแยกเป็นข้อๆได้)

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกท่าน

แบบสัมภาษณ์

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การ
บริหารส่วนตำบลในเตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง”

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....

ตำแหน่ง/อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้อที่ 1 ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2563
และเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเตา เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 หรือไม่ เพราะ
เหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อที่ 2 ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครด้วยเหตุผลใด เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกท่าน

ภาคผนวก ค

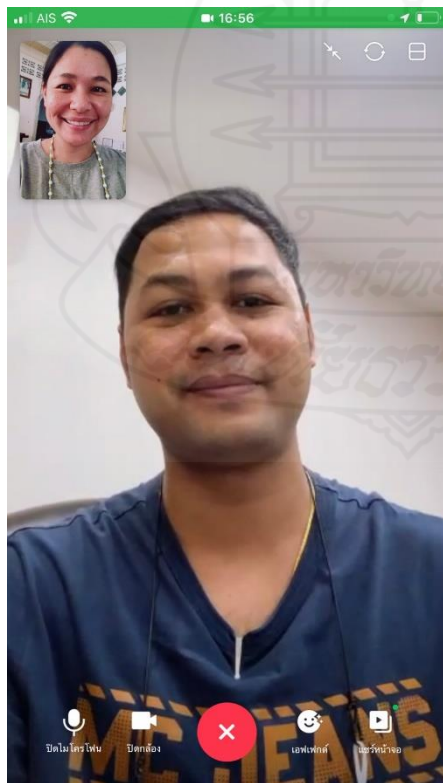
ภาพถ่าย

ภาพถ่ายการสัมภาษณ์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวศศิกันต์ สุกกระ
วัน เดือน ปี เกิด	27 มกราคม 2527
สถานที่เกิด	อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	บธ.บ. (การจัดการ โรงแรม) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2551
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลในตา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
ตำแหน่ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

